

കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ വാർഷിക റിപ്പോർട്ട് 2019-20

"ഭരണഭാഷ- മാതൃഭാഷ"

കേരള സർക്കാർ

സംഗ്രഹം

ഇലക്ട്രോണിക്സ് & വിവര സാങ്കേതിക വിദ്യാ വകുപ്പ് - കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷന്റെ 2019-20, 2020-21 വർഷങ്ങളിലെ വാർഷിക റിപ്പോർട്ടുകൾ അംഗീകരിച്ച് ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു

ഇലക്ട്രോണിക്സ് & വിവര സാങ്കേതികവിദ്യാ (ഐ.ടി. സെൽ) വകുപ്പ്

സ.ഉ.(സാധാ) നം.34/2022/ITD

തീയതി, തിരുവനന്തപുരം, 24-02-2022

പരാമർശം:- കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ സെക്രട്ടറി & രജിസ്ട്രാറുടെ 04.02.2022 ലെ KSUM/86/2022 നമ്പർ കത്ത്.

ഉത്തരവ്

കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷന്റെ ഇതോടൊപ്പം ഉള്ളടക്കം ചെയ്തിരിക്കുന്ന 2019-20, 2020-21 വർഷങ്ങളിലെ വാർഷിക റിപ്പോർട്ടുകൾ അംഗീകരിച്ച് ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

(ഗവർണ്ണറുടെ ഉത്തരവിൻ പ്രകാരം)

എൻ സി സന്തോഷ്
അണ്ടർ സെക്രട്ടറി

ഉത്തരവിൻ പ്രകാരം

Signed by Sajeev K

Date: 26-02-2022 10:33:40

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ

ചീഫ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഓഫീസർ, കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ, ടെക്നോപാർക്ക്, തിരുവനന്തപുരം.
പ്രിൻസിപ്പൽ അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറൽ (ആഡിറ്റ്) കേരള, തിരുവനന്തപുരം.
പ്രിൻസിപ്പൽ അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറൽ (എ & ഇ) കേരള, തിരുവനന്തപുരം.
വെബ് & ന്യൂ മീഡിയ, വിവര പൊതു ജന സമ്പർക്ക വകുപ്പ്.
ഓഫീസ് കോപ്പി / കരുതൽ ഫയൽ.

വാർഷിക റിപ്പോർട്ട് 2019-20

ജി3ബി, ഗ്രൗണ്ട് ഫ്ലോർ , തേജസ്വിനി ബിൽഡിംഗ്
ടെക്നോപാർക്ക്, ഫേസ് I കാമ്പസ്, കാര്യവട്ടം P.O
തിരുവനന്തപുരം, കേരള 695 581

സംഗ്രഹം

സംസ്ഥാനത്ത് മികച്ച ഒരു സ്റ്റാർട്ടപ്പ് ആവാസ വ്യവസ്ഥ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള കേരള സർക്കാരിന്റെ നോഡൽ ഏജൻസിയാണ് കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ. പ്രസ്തുത ലക്ഷ്യം നിറവേറ്റുന്നതിനായി വിവിധ പദ്ധതികളും പരിപാടികളും കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു. റിപ്പോർട്ട് കാലയളവായ 2018-19 വർഷം കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷനെ സംബന്ധിച്ചുത്തോളം നേട്ടങ്ങളുടേതാണ്. സ്റ്റാർട്ടപ്പ് ഇന്ത്യയിലൂടെ കേന്ദ്രസർക്കാർ നടത്തിയ സ്റ്റാർട്ടപ്പ് റാങ്കിങ്ങിൽ “ടോപ്പ് പെർഫോമർ” ആയി കേരള സംസ്ഥാനത്തെ തിരഞ്ഞെടുക്കുകയുണ്ടായി. ദീർഘകാലമായി പൂർത്തിയാകാതിരുന്ന ടെക്നോളജി ഇന്നവേഷൻ സോണിലെ കെട്ടിട സമുച്ചയം പൂർത്തിയാക്കുകയും അതിന്റെ ഉത്ഘാടനം ബഹു. മുഖ്യമന്ത്രി നിർവ്വഹിക്കുകയും അതിനെ ഇന്റഗ്രേറ്റഡ് സ്റ്റാർട്ടപ്പ് കോംപ്ലക്സ് എന്ന് നാമകരണം ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. കഴിഞ്ഞ സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ നമുക്ക് കണ്ണോടിക്കാം.

ഉള്ളടക്കം

ആമുഖം.....	5
ചരിത്രം.....	5
ഭരണസംവിധാനം.....	6
ബോർഡ് ഓഫ് ഗവർണ്ണേഴ്സ്.....	6
എക്സിക്യൂട്ടീവ് കമ്മിറ്റി.....	6
സ്ഥാനം.....	7
സംസ്ഥാന സ്റ്റാർട്ടപ്പ് റാങ്കിംഗ് 2018.....	Error! Bookmark not defined.
സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ വിവര സാങ്കേതിക വിദ്യാനയം.....	7
പദ്ധതികൾ	7
പദ്ധതി - 1: യുവ സംരംഭകത്വം.....	7
പദ്ധതി - 2: ടെക്നോളജി ഇന്നവേഷൻ സോൺ	9
പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളും പരിപാടികളും.....	9
പ്രചാരണ സഹായം.....	9
ഇങ്കുബേറ്ററുകൾ.....	Error! Bookmark not defined.
വിജ്ഞാനം / നൈപുണ്യവികസനം.....	Error! Bookmark not defined.
ആക്സിലറേറ്ററുകൾ	Error! Bookmark not defined.
ഫണ്ടിംഗ് ആന്റ് എന്റർപ്രൈസ് ഡവലപ്മെന്റ്.....	Error! Bookmark not defined.
പ്രൊഡക്ട്സേഷൻ / മാർക്കറ്റിംഗ്.....	Error! Bookmark not defined.
എക്സ്ചേഞ്ച്സ് ആന്റ് ഗ്ലോബൽ ഇമേർഷൻ.....	Error! Bookmark not defined.
കൊച്ചിയിലെ കേരള ടെക്നോളജി ഇന്നവേഷൻ സോൺ.....	58

ആമുഖം

കേരളത്തിലെ യുവ യുവജനങ്ങൾക്കിടയിൽ സംരംഭകത്വ സംസ്കാരം അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തുവാനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ നടത്തുന്നത്. സംരംഭക സമൂഹത്തിന് അവരുടെ നൂതന സങ്കേതിക ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച ആശയങ്ങൾ പരീക്ഷിച്ച് വിജയ സാധ്യതയുള്ള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് തലമുറ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിന് വൈവിധ്യമാർന്ന തരകമായി കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ പ്രവർത്തിക്കുന്നു. കഴിഞ്ഞ സാമ്പത്തിക വർഷത്തിലെ (2019-20) ദേശീയ സ്റ്റാർട്ടപ്പ് ആവാസവ്യവസ്ഥയെ വളർത്തുന്നതിന് അനുയോജ്യമായ സ്റ്റാർട്ടപ്പ് ആവാസവ്യവസ്ഥ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനും മികച്ച സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളെ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനും ഈ സ്ഥാപനം കാര്യമായ പങ്ക് വഹിച്ചു. യുവസംരംഭകരെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനായി സംസ്ഥാന സർക്കാർ 2017-ൽ പ്രഖ്യാപിച്ച വിവരസാങ്കേതിക വിദ്യാ നയത്തിലെ സാങ്കേതിക നൂതനതയും സംരംഭകത്വവും എന്ന ഉപനയം നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ നിർവ്വഹിക്കുന്നത്. പ്രസ്തുത നയം നടപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള നോഡൽ എജൻസി ആയതിനാൽ കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ സ്റ്റാർട്ടപ്പ് ഇൻഷേണർ പരിപാടി ഉൾപ്പെടെ വിവിധ പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. വിശാലമായ യുവസംരംഭകത്വ പ്രോത്സാഹനം സ്കൂൾ തലത്തിൽ ആരംഭിച്ച് കോളേജുകളെയും പ്രൊഫഷണലുകളെയും ഉൾക്കൊള്ളുന്ന വിവധത്തിലാണ് വിവിധ പദ്ധതികൾ ആസൂത്രണം ചെയ്തിരിക്കുന്നത്.

ചരിത്രം

പ്രാദേശികമായി വളർന്നു വരുന്ന സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളെ സഹായിക്കുന്നതിനായി ടെക്നോപാർക്കിന്റെ അനുബന്ധ സംരംഭമായി 2002 ൽ ആരംഭിച്ച ടെക്നോപാർക്ക് ബിസിനസ് ഇൻകുബേഷൻ സെന്റർ (TBIC) ആയാണ് കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷന്റെ പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചത്. സ്റ്റാർട്ടപ്പ് സംരംഭകർക്ക് ബിസിനസ്/സർവീസ് സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളായി മാറുന്നതിനുള്ള പ്രേരകശക്തിയായിരുന്നു TBIC. വിവരസാങ്കേതിക/വിവരസാങ്കേതിക അനുബന്ധ സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾ സ്ഥാപി ക്കുന്നതിനായി സജ്ജീകരിച്ച പ്ലഗ് ആന്റ് പ്ലേ മോഡ്യൂളുകൾ ഉൾപ്പെടെ ആവശ്യമായ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ TBIC ലഭ്യമാക്കിയിരുന്നു. സ്വദേശീയമായ ചില സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾ ബഹുരാഷ്ട്ര കമ്പനികളായി മാറുന്നതിന് ഈ സൗകര്യം സഹായകരമായിട്ടുണ്ട്. NEST (QuEST), SunTech, IBS സർവീസസ് എന്നിവ അവയിൽ ചിലതാണ്.

2006 ൽ ടെക്നോപാർക്ക് നാഷണൽ സയൻസ് ആന്റ് ടെക്നോളജി എന്റർപ്രണർഷിപ്പ് ഡവലപ്പ്മെന്റ് ബോർഡിന്റെയും കേന്ദ്ര സയൻസ് ആന്റ് ടെക്നോളജി വകുപ്പിന്റെയും സഹകരണത്തോടെ സാങ്കേതിക ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കുന്ന ഇൻഫർമേഷൻ കമ്മ്യൂണിക്കേഷൻ ടെക്നോളജി/ ഇലക്ട്രോണിക്സ്/മറ്റ് സാങ്കേതിക മേഖലകളിലെ കമ്പനികൾക്ക് ഇൻകുബേഷൻ നൽകുന്നതിനായി ടെക്നോപാർക്ക് ടെക്നോളജി ബിസിനസ് ഇൻകുബേറ്റർ (T-TBI) സ്ഥാപിച്ചു. സംസ്ഥാനത്ത് ഇന്നവേഷനും സംരംഭകത്വവും പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചതിന് T-TBI ക്ക് നിരവധി അന്തർദേശീയവും ദേശീയവുമായ അംഗീകാരം ലഭിച്ചു. അന്തർദേശീയ ശ്രദ്ധയും അംഗീകാരവും പിടിച്ചുപറ്റിയ മോബ്ബി വയർലെസ്സ്, ഇനോവേറ്റ് ടെക്നോളജീസ്, വേയ്ബിയോ, സെസ്റ്റി ബീൻസ് തുടങ്ങിയ സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾ സൃഷ്ടിച്ചതിൽ T-TBI ഒരു വിജയമായിരുന്നു. ശ്രദ്ധയാകർഷിച്ച ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ, വരുമാനം, തൊഴിൽ എന്നിവ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിന് ഈ കമ്പനികൾക്ക് കഴിഞ്ഞു.

കേന്ദ്ര സയിന്റിഫിക് ആന്റ് ഇൻഡസ്ട്രിയൽ റിസർച്ച് (DSIR) വകുപ്പിന്റെ പ്രിസം (Promoting Innovation in Individuals, Startups & MSME), മൈക്രോ സ്റ്റാർട്ടപ്പ് ആന്റ് മീഡിയം എന്റർപ്രൈസസ് മന്ത്രാലയത്തിന്റെ സംരംഭകത്വ നിർവ്വഹണവും വികസനത്തിനുമുള്ള സഹായം എന്നീ കേന്ദ്ര സർക്കാർ പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള ഏജൻസിയും T-TBI ആയിരുന്നു.

ഈ പദ്ധതികളുടെ വിജയത്തിലൂടെ സംസ്ഥാനത്തെ സാങ്കേതിക ഇന്നവേഷന്റെ സാധ്യതയും സംരംഭകത്വത്തിനുള്ള ഉത്സാഹവും T-TBI കണ്ടെത്തി. T-TBI യുടെ വിജയവും സ്റ്റാർട്ടപ്പ് പ്രചാരണത്തിലുണ്ടായ നേട്ടങ്ങളും പരിഗണിച്ച് രാജ്യത്ത് മറ്റെങ്ങുമില്ലാത്ത വിധം യുവസംരംഭക സമൂഹത്തെ പ്രചോദിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നേതൃത്വം കേരള സർക്കാർ ഏറ്റെടുത്തു. സംസ്ഥാനത്ത് സ്റ്റാർട്ടപ്പ് ആവാസവ്യവസ്ഥ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനുള്ള നോഡൽ ഏജൻസിയായി T-TBI യെ കേരള സർക്കാർ 2013 ൽ നിയോഗിച്ചു. ഇതിനായി വിദ്യാർത്ഥി സംരംഭകത്വ നയവും സാങ്കേതിക സ്റ്റാർട്ടപ്പ് നയവും രൂപീകരിക്കുകയും സർക്കാരിന്റെ സംരംഭകത്വവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ പരിപാടികളും നടത്തുന്നതിനുള്ള ചുമതല T-TBI ക്ക് നൽകുകയും ചെയ്തു. അത് മുതൽ T-TBI യുടെ ബോർഡ് ഓഫ് ഗവർണേഴ്സിന്റെ അദ്ധ്യക്ഷൻ മുഖ്യ മന്ത്രിയും വൈസ് ചെയർമാൻ വിവരസാങ്കേതിക വകുപ്പ് മന്ത്രിയുമായി. തുടർന്ന് കൊച്ചിയിൽ കേരള ടെക്നോളജി ഇന്നവേഷൻ സോണിന്റെയും മസാച്ചുസെറ്റ്സ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ടെക്നോളജി (MIT) Fablab പ്രോഗ്രാമിന്റെയും ആശയം രൂപീകരിക്കുകയും സംസ്ഥാനത്തുടനീളമുള്ള സാങ്കേതിക സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനായി യുവസംരംഭകത്വ വികസന പദ്ധതി ആവിഷ്കരിക്കുകയും ചെയ്തു.

കേരളത്തിലുടനീളം ഇന്നവേഷൻ, സംരംഭകത്വ പദ്ധതികൾ നടത്തുന്നതിന് കേരള സർക്കാർ നൽകിയ പുതിയ ചുമതല നിർവ്വഹിച്ചുവരവെ 2014 ൽ T-TBI യെ Kerala Startup Mission എന്ന് നാമകരണം (rebranding) ചെയ്യുകയും പുതിയ ലോഗോ പ്രകാശനം ചെയ്യുകയും ചെയ്തു.

ഭരണസംവിധാനം

ചീഫ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഓഫീസറായി ഡോ. സജി ഗോപിനാഥാണ് കേരളാ സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷന്റെ തലപ്പത്തുള്ളത്. കേരളാ സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷന്റെ പ്രവർത്തനം നിയന്ത്രിക്കുന്നതും നിരീക്ഷിക്കുന്നതും എക്സിക്യൂട്ടീവ് കമ്മിറ്റിയും നയപരമായ തീരുമാനങ്ങളെടുക്കുന്നത് ബോർഡ് ഓഫ് ഗവർണ്ണേഴ്സാണ്.

ബോർഡ് ഓഫ് ഗവർണ്ണേഴ്സ്

1	മുഖ്യമന്ത്രി	ചെയർമാൻ
2	വ്യവസായ വിവരസാങ്കേതിക വകുപ്പ് മന്ത്രി	വൈസ് ചെയർമാൻ
3	പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി/സെക്രട്ടറി, ഇലക്ട്രോണിക്സും വിവരസാങ്കേതിക വിദ്യയും വകുപ്പ്	
4	പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി/സെക്രട്ടറി, വ്യവസായ വകുപ്പ്	
5	പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി, ശാസ്ത്രസാങ്കേതിക വകുപ്പ്	
6	പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി/സെക്രട്ടറി, കൃഷി വകുപ്പ്	
7	പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി/സെക്രട്ടറി, ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പ്	
8	പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി/സെക്രട്ടറി, ധനകാര്യ വകുപ്പ്	
9	ചീഫ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഓഫീസർ, കേരള ഐ ടി പാർക്ക്	
10	വൈസ് ചാൻസലർ, APJ അബ്ദുൾ കലാം ടെക്നോളജിക്കൽ യൂണിവേഴ്സിറ്റി	
11	മാനേജിംഗ് ഡയറക്ടർ, കിൻഫ്രാ	
12	NSTEDB പ്രതിനിധി	
13	ഡയറക്ടർ, EDII, അഹമ്മദാബാദ്	
14	ശ്രീ. എസ് ഗോപാലകൃഷ്ണൻ, വൈസ് ചെയർമാൻ, ഇൻഫോസിസ്	
15	ശ്രീ. അജയകുമാർ, IAS, സെക്രട്ടറി (ഫിനാൻസ്)	
16	ശ്രീ. ഹരീഷ് കൃഷ്ണൻ, മാനേജിംഗ് ഡയറക്ടർ (പബ്ലിക് അഫയേഴ്സ്), സ്ട്രാറ്റജിക് എൻഗേജ്മെന്റ്സ്, CISCO India & SAARC	
17	ശ്രീ. സഞ്ജയ് വിജയകുമാർ, കോ ഫൗണ്ടർ & സി ഇ ഒ, & മുൻ ചെയർമാൻ, സ്റ്റാർട്ടപ്പ് വില്ലേജ് ചീഫ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഓഫീസർ, കേരളാ സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ - കൺവീനർ	

എക്സിക്യൂട്ടീവ് കമ്മിറ്റി

1. സെക്രട്ടറി, ഇലക്ട്രോണിക്സ് & ഇൻഫോർമേഷൻ ടെക്നോളജി വകുപ്പ് – ചെയർമാൻ
2. പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി, ധനകാര്യ (എക്സ്പെൻഡിചർ) വകുപ്പ്
3. പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി, ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പ്
4. ഡയറക്ടർ, കേരള സ്റ്റേറ്റ് IT മിഷൻ
5. മാനേജിംഗ് ഡയറക്ടർ, കിൻഫ്രാ
6. ചീഫ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഓഫീസർ, കേരളാ സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ
7. ഡയറക്ടർ, IITM-K
8. ചീഫ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഓഫീസർ, ടെക്നോപാർക്ക്
9. മാനേജിംഗ് ഡയറക്ടർ, KSITIL
10. ഡയറക്ടർ, ICFOSS
11. ഭാരത് പെട്രോളിയം കോർപ്പറേഷൻ ലിമിറ്റഡിന്റെ പ്രതിനിധി
12. സെക്രട്ടറി & രജിസ്ട്രാർ, കേരളാ സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ

സ്ഥാനം

- ❖ മുഖ്യ കാര്യാലയവും ഇങ്കുബേറ്ററും - തിരുവനന്തപുരം, ടെക്നോപാർക്കിലെ തേജസ്വിനിയിൽ
- ❖ സ്കൂയിലപ് സ്പെയ്സ് - തിരുവനന്തപുരം, ടെക്നോപാർക്കിലെ ഗായത്രി
- ❖ ഫാബ് ലാബ് - തിരുവനന്തപുരം, ടെക്നോപാർക്ക് കാമ്പസിലെ IIITM-K കെട്ടിടത്തിൽ
- ❖ ഉപ കാര്യാലയം, സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷന്റെ ഇങ്കുബേറ്റർ, ബയോനെസ്റ്റ്, സ്കൂയിലപ് സ്പെയ്സ് & ഫാബ് ലാബ് - എറണാകുളം കളമശ്ശേരിയിലെ ടെക്നോളജി ഇന്നവേഷൻ സോണിൽ.
- ❖ സ്കൂയിലപ് സ്പെയ്സ് - എറണാകുളം ഇൻഫോ പാർക്കിൽ ജ്യോതിർമയയിൽ
- ❖ ഇങ്കുബേറ്റർ - കോഴിക്കോട് UL സൈബർ പാർക്കിൽ
- ❖ ഓപ്പൺ ഇന്നവേഷൻ സെന്റർ - കാസർഗോഡ് ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് കെട്ടിടത്തിൽ
- ❖ പാലക്കാട് ഇങ്കുബേഷൻ സെന്റർ ഫോർ സ്റ്റാർട്ടപ്പ്സ്, പാലക്കാട്

വിവര സാങ്കേതിക വിദ്യാനയം

30.06.2017 ലെ സ.ഉ (പി) 19/2017/ വിസവ നമ്പർ ഉത്തരവിലൂടെ കേരള സർക്കാർ വിവരസാങ്കേതിക വിദ്യാ നയം പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. അടിസ്ഥാന നയവും ഒൻപത് ഉപ നയങ്ങളും ഉൾപ്പെടുന്നതാണ് വിവരസാങ്കേതിക വിദ്യാ നയം. നൂതനതയും സംരംഭകത്വവും സംബന്ധിച്ചതാണ് ഉപനയം 7. നൂതനതയും സംരംഭകത്വവും സംബന്ധിച്ച കേരള സർക്കാരിന്റെ നോഡൽ ഏജൻസിയായി കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷനെ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ട്. വിവര സാങ്കേതിക വിദ്യാ നയത്തിൻറെ ഈ ഭാഗം നടപ്പിലാക്കുന്നതിലേക്കായി കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷന് രണ്ട് പ്രധാന പദ്ധതികൾ 2019-20 വർഷത്തിലേക്ക് സർക്കാർ അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. യുവ സംരംഭകത്വം, ടെക്നോളജി ഇന്നവേഷൻ സോൺ എന്നിവയാണ് പ്രസ്തുത പദ്ധതികൾ.

പദ്ധതികൾ

2019-20 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിലേക്ക് കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷന് അനുവദിച്ച പദ്ധതികൾ താഴെ പറയുന്നവയാണ്.

1. യുവ സംരംഭകത്വ പദ്ധതി
2. ടെക്നോളജി ഇന്നവേഷൻ സോൺ

മേൽ പറഞ്ഞ പദ്ധതികളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ താഴെ പറയുന്നവയാണ്.

പദ്ധതി - 1: യുവ സംരംഭകത്വം

യുവ സംരംഭകത്വം എന്ന ഈ പദ്ധതിയുടെ മുഖ്യ ഉദ്ദേശ്യലക്ഷ്യങ്ങൾ താഴെപ്പറയുന്നവയാണ്.

1. സ്റ്റാർട്ടപ്പ് ആവാസ വ്യവസ്ഥ ശക്തിപ്പെടുത്തുകയും അതിലൂടെ സംസ്ഥാനത്തിലെ വ്യവസായിക വളർച്ചയ്ക്ക് സഹായകരമാകുക.
2. വ്യവസായിക ഉദ്യമം, വിപണി, ഉൽപ്പന്നം, പരിധജ്ഞാനം, ആശയം, സംസ്കാരം തുടങ്ങിയ ആവാസ വ്യവസ്ഥ വികസനത്തിലെ ഘടകങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് വിശകലനം ചെയ്യുക.
3. സ്കൂൾ/കോളേജ് തലം മുതൽ സാങ്കേതികത അടിസ്ഥാനമാക്കിയ സംരംഭകത്വ ആവാസ വ്യവസ്ഥ സ്ഥാപിക്കുക.
4. സംരംഭകത്വ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായുള്ള അടിസ്ഥാന സൗകര്യവും അന്തരീക്ഷവും സൃഷ്ടിക്കുക
5. സംസ്ഥാനത്ത് സംരംഭകത്വ സംസ്കാരം വികസിപ്പിക്കുന്നതിനാവശ്യമായ സ്ഥാപന വ്യവസായിക ബന്ധം സൃഷ്ടിക്കുക.
6. സംസ്ഥാനത്തെ വിദ്യർത്ഥികളുടെയും പ്രൊഫഷണലുകളുടെയും ഗവേഷണ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക

തുടർ പദ്ധതിയായി യുവ സംരംഭകത്വം ആദ്യമായി അനുവദിച്ചത് 2014-15 സാമ്പത്തിക വർഷമാണ്. ഘടകങ്ങളിൽ നേരിയ വ്യത്യാസത്തോടെ തുടർന്നുള്ള വർഷങ്ങളിലും നിലവിൽ ചർച്ച ചെയ്യുന്ന സാമ്പത്തിക വർഷത്തിലും പദ്ധതി തുടർന്നു. 2019-20 ലെ ഈ പദ്ധതിയുടെ ഘടകങ്ങൾ താഴെപ്പറയുന്നു.

1. പ്രചാരണ സഹായം (Evangelisation Support)
2. ഇങ്കുബേറ്ററുകൾ
3. പരിജ്ഞാന/നൈപുണ്യ വികസനം
4. ആക്സിലറേറ്ററുകൾ
5. ഫണ്ടിംഗ് & എന്റർപ്രൈസ് വികസനം
6. ഉൽപ്പന്നവൽക്കരണം/ വിപണനം (Productisation/ Marketing)
7. വിനിമയവും ആഗോള ലയനവും (Exchanges & Global Immersion)

മേൽപ്പറഞ്ഞ ഘടകങ്ങളുടെ ഉപഘടകങ്ങൾ താഴെപ്പറയുന്നവയാണ്.

പ്രചാരണ സഹായം

1. സ്കൂളുകളിലെ പ്രചാരണം

1. സാങ്കേതിക പ്രചാരണ റോഡ് ഷോകൾ
2. 7 ജില്ലകളിൽ ഫ്യൂച്ചർ ഹബ്ബ്
3. വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് പ്രേരക സഹായം

2. കോളേജുകളിലെ പ്രചാരണം

1. അക്രഡിറ്റേഷൻ അടിസ്ഥാനമാക്കി IEDC കൾക്ക് നിർവ്വഹണ ധനസഹായം
2. 25 പുതിയ IEDC കൾക്കുള്ള ധനസഹായം
3. സംരംഭകത്വ പരിശീലനകളരി/ FDP
4. സാങ്കേതിക/പൊതു പരിശീലനകളരികൾ
5. IEDC സമ്മിറ്റ്

3. പ്രൊഫഷണൽ/ പൊതുജനങ്ങൾക്കായുള്ള പ്രചാരണം

ഇങ്കുബേറ്ററുകൾ

1. ഇങ്കുബേറ്ററുകൾക്ക്/ ടെക്നോലോജി ക്ലബ്ബുകൾ എന്നിവയ്ക്കുള്ള സഹായം
2. പുതിയ ഇങ്കുബേറ്ററുകൾ സജ്ജീകരിക്കൽ
3. സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്ക് വാടകയിൽ കിഴിവ്
4. പ്രത്യേക മേഖലകളിലെ ഇങ്കുബേറ്ററുകൾക്ക് പ്രവർത്തന സഹായം
5. ഇങ്കുബേഷനായുള്ള സഹായ സേവനങ്ങൾ

വിജ്ഞാന/നൈപുണ്യ വികസനം

1. കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷന്റെ ഫ്യൂച്ചർ ലാബുകളുടെ വികസനം
2. കോളേജുകളിൽ ഫ്യൂച്ചർ ലാബ്/മിനി മികവിന്റെ കേന്ദ്രങ്ങൾ
3. കമ്പോണന്റ് ബാങ്ക്/ സോഫ്റ്റ് വെയർ സഹായം
4. മിനി ഫാബ് ലാബുകൾ സജ്ജീകരിക്കൽ
5. സൂപ്പർ ഫാബ് ലാബ് സ്ഥാപിക്കൽ
6. സാങ്കേതിക ലാബുകൾ
7. റൂറൽ ഓപ്പൺ ഇന്നവേഷൻ ഹബ്ബ്
8. സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്കായി സംരംഭകത്വം/ സാങ്കേതിക പരിശീലനകളരികളും സമ്മേളനങ്ങളും
9. ഫെലോഷിപ്പുകൾ
10. സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്കായി മാനേജ്മെന്റ് വികസന പരിപാടികൾ

ആക്സിലറേറ്ററുകൾ

1. ദേശീയ അന്തർദേശീയ ആക്സിലറേറ്ററുകൾക്ക് സഹായം
2. ആക്സിലറേറ്റർ പരിപാടികൾക്കുള്ള സഹായം
3. ഊർജ്ജിത മെന്ററിംഗ്/ പരിശീലന പരിപാടികൾ

ഫണ്ടിംഗ് & എന്റർപ്രൈസ് വികസനം

1. സെബി അംഗീകാരമുള്ള സ്വകാര്യ ഫണ്ടുകളിലെ നിക്ഷേപം

2. കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ നൽകുന്ന ആദ്യകാല സീഡ് ഫണ്ട്
3. രണ്ടാം ഘട്ട സീഡ് ഫണ്ട്
4. 100 നൂതന ആശയങ്ങൾക്കുള്ള സഹായം
5. പേറ്റന്റിനുള്ള ധന സഹായം
6. പ്രേത്സാഹന ചെലവുകൾ
7. സമ്മിറ്റ്/ സമ്മേളനങ്ങൾ/ പരിപാടികൾ
8. ഡെമോ ഡേ
9. കണക്ടിവിറ്റി
10. ഉള്ളടക്ക രചനകളും വീഡിയോ ലൈബ്രറിയും
11. പോർട്ടൽ സജ്ജീകരണവും വികസനവും
12. കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷന്റെ പ്രവർത്തന ചെലവ്

ഉൽപ്പന്നവൽക്കരണം/ വിപണനം

1. പ്രോഡക്ട് ഡെവലപ്മെന്റ്/ സെക്ടറിലെ/ ഗവേഷണ വികസനം എന്നിവയ്ക്കായുള്ള ധനസഹായം
2. ഗവേഷണ വികസന ബന്ധങ്ങൾ/ സാങ്കേതിക വിപണന പ്ലാറ്റ്ഫോം
3. സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്ക് വിപണനത്തിനുള്ള സഹായം

വിനിയോഗം ആഗോള ലയനവും

1. അന്താരാഷ്ട്ര വിപണന ബന്ധങ്ങൾ
2. വിദൂർത്ഥികൾക്ക്/ അന്തർദേശീയ സന്ദർശനങ്ങൾ
3. എക്സ്പോഷർ പരിപാടികൾ

പദ്ധതി - 2: ടെക്നോളജി ഇന്നവേഷൻ സോൺ

ഇക്കമേഴ്സൻ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസന നിധി

പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളും പരിപാടികളും

വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെയും പരിപാടികളിലൂടെയുമാണ് റിപ്പോർട്ട് വർഷം യുവ സംരംഭകത്വ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കിയത്. ഓരോ ഘടകങ്ങളും നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി നടത്തിയ പ്രവർത്തനങ്ങളിലും പരിപാടികളിലും പ്രധാനപ്പെട്ടവ താഴെപ്പറയുന്നു.

പ്രചാരണ സഹായം

K-DISC ന്റെ യങ്ങ് ഇന്നവേറ്റേഴ്സ് പദ്ധതി

13നും 32നും മധ്യേ പ്രായമുള്ള വിദൂർത്ഥികളെ നൂതനതയിൽ ചാമ്പ്യൻമാരാകാനും ഭാവിയിലെ മാറ്റങ്ങളിൽ പങ്കാളികളാകാനും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള വാർഷിക പരിപാടിയാണ് യങ്ങ് ഇന്നവേറ്റേഴ്സ് പരിപാടി. തദ്ദേശീയമായി ആവശ്യമെന്ന് കരുതുന്ന ഉൽപ്പന്നങ്ങളും സേവനങ്ങളും കേരള സംസ്ഥാനത്തെ സ്കൂൾ തലം മുതൽ ഗവേഷണ സ്ഥാപനങ്ങൾ വരെയുള്ള വിദൂർത്ഥികൾ നിർമ്മിക്കും. വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ചട്ടക്കൂടിന്റെ പുറത്ത് പരിചയ സമ്പത്ത് നേടുന്നതിനുള്ള വേദിയാണ് 2018 ൽ തുടങ്ങിയ ഈ പദ്ധതി. ഒരു വർഷം തുടർച്ചയായി നിലനിർത്തി പരിശീലിപ്പിക്കുന്ന ഈ പദ്ധതിയിലൂടെ വിദൂർത്ഥികൾക്ക് തൻമയത്വവും സംരംഭകത്വ മികവും നൽകി സാമൂഹ്യവും ശാസ്ത്രീയവുമായ പരിഹാരം നൂതനതയിലൂടെ കണ്ടെത്തുന്നവരായി മാറ്റും.

നൂതനതയുള്ള മെന്റർമാരെ ഈ പദ്ധതിക്കായി കണ്ടെത്തിയത് പദ്ധതി പങ്കാളിയായ കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷനാണ്. 2019 ജൂലൈയിൽ പദ്ധതിയുടെ രണ്ടാം ഘട്ടം തുടങ്ങി. വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിലൂടെയുള്ള പരിശോധനയിലൂടെ 104 ടീമുകളെ വിജയികളായി കണ്ടെത്തി. യങ്ങ് ഇന്നവേറ്റേഴ്സ് പദ്ധതി 2019 ന്റെ ഭാഗമാക്കിയ അവരെ 2020 ജനുവരിയിൽ കൃത്യമായി ആവിഷ്കരിച്ച ഇൻഡക്ഷൻ പരിപാടിയിൽ പ്രവേശിപ്പിച്ചു.

പ്രൊ. അനിൽ ഗുപ്ത പ്രസ്തുത ചടങ്ങിൽ വിശിഷ്ടാതിഥിയായി പങ്കെടുത്തു. ഓരോ ടീമിനും നൽകിയ മെന്റർമാരുടെ കീഴിൽ നൂതനതയിലൂടെ അവർ ഉല്പന്നങ്ങൾ വികസിപ്പിച്ചു വരുന്നു.

ഇന്നവേഷൻ ആന്റ് എന്റർപ്രണർഷിപ്പ് ഡവലപ്മെന്റ് സെന്ററുകൾ (IEDC)

IEDC കളിലെ പ്രധാന പ്രവർത്തനങ്ങൾ

IEDC സമ്മിറ്റ്

2019 ലെ IEDC സമ്മിറ്റ് ഒക്ടോബർ 19-ാം തീയതി തൃശ്ശൂരിലെ സഹൃദയ കോളേജ് ഓഫ് എഞ്ചിനീയറിംഗിൽ സംഘടിപ്പിച്ചു. വിവിധ സാങ്കേതിക പരിപാടികൾ, ചിന്താധിഷ്ഠിത സെഷനുകൾ, സംവദത്തിനുള്ള വേദികൾ, ഉല്പന്ന പ്രദർശനങ്ങൾ എന്നിവയിലൂടെ സാങ്കേതിക വികാസങ്ങളും മുന്നേറ്റങ്ങളും അനുവദിക്കാനുള്ള അവസരം വിദ്യാർത്ഥികൾക്കായി ഒരുക്കുന്ന ഏഷ്യയിലെ ഏറ്റവും വലിയ വിദ്യാർത്ഥി സംരംഭകത്വ വേദിയായ IEDC സമ്മിറ്റ് സംഘടിപ്പിച്ചത് കേരള സർക്കാരിന്റെ നോഡൽ ഏജൻസിയായ കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷനാണ്.

സംസ്ഥാനത്ത് വിവിധ സ്ഥലങ്ങളിലുള്ള യൂണിറ്റുകൾക്ക് സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിനും വിജയകരവും പരാജയകാരണങ്ങളും പങ്കുവയ്ക്കുന്നതിനും അവരുടെ നൂതന ഉല്പന്നങ്ങൾ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതിനും നിലനിൽക്കുന്ന ഒരു ശുഭല സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനുള്ള അവസരമാണ് IEDC സമ്മിറ്റിലൂടെ ഒരുക്കുന്നത്.

പുതിയ IEDC കൾക്കുള്ള അപേക്ഷകളും IEDC ലോഗോയും

പുതിയ IEDC കൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള അപേക്ഷ കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ ക്ഷണിക്കുകയും അതിലൂടെ മാർച്ച് 2019 മുതൽ മാർച്ച് 2020 വരെ 90 അപേക്ഷകൾ ലഭിക്കുകയും ചെയ്തു. IEDC കൾക്കായുള്ള പുതിയ ലോഗോ 2020 മാർച്ചിൽ രൂപ കൽപ്പന ചെയ്തു. വിദ്യാർത്ഥികളിലെ നൂതന ആശയം ആദ്യ മാതൃകയായി വികസിപ്പിക്കുന്നതിന് നൽകുന്ന 2 ലക്ഷം രൂപ വരെയുള്ള ഗ്രാന്റ് ഉൾപ്പെടെ വിവിധ പദ്ധതികളിലൂടെ IEDC കൾക്ക് കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ സഹായം നൽകി വരുന്നു. യാത്രകൾക്കുള്ള സഹായം, പേറ്റന്റുകൾ നേടുന്നതിന് ചെലവായ തുക തിരികെ നൽകൽ, ആദ്യ മാതൃക സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനുള്ള സഹായം, ഐഡിയ ഫെസ്റ്റ് തുടങ്ങിയവ അവയിൽ ചിലതാണ്. കൂടാതെ നൂതനതയുള്ള സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളായി മാറുന്നതിന് ഭാവി തലമുറ സാങ്കേതിക വിദ്യകളിൽ വിശദമായ പരിശീലനങ്ങളും വിദ്യാർത്ഥികൾക്കായി നൽകി വരുന്നു.

ഐഡിയ ഫെസ്റ്റ് 2019

സംസ്ഥാനത്തെ യുവാക്കളിൽ നൂതനതയും സംരംഭകത്വവും വളർത്തുന്നതിന് ലക്ഷ്യമിട്ടാണ് ഐഡിയ ഫെസ്റ്റ് സംഘടിപ്പിക്കുന്നത്. വിവിധ കോളേജുകളിൽ നിന്നുള്ള നൂതനമായ ഉല്പന്നങ്ങൾക്കാണ് ഇതിൽ ഊന്നൽ നൽകുന്നത്.

പ്രാരംഭമായി ലഭിച്ച 1600 അപേക്ഷകളിൽ നിന്നും വിശദമായ പരിശോധനകളിലൂടെ 243 അപേക്ഷകൾ അന്തിമ ഘട്ടത്തിലേക്കായി തിരഞ്ഞെടുത്തു. പ്രാരംഭ പരിശോധന കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷനും അന്തിമ പരിശോധന 9 സോണുകളായി തിരിച്ച് 6 സ്ഥലങ്ങളിലായി വിദഗ്ദ്ധരുടെ സമിതിയും നിർവ്വഹിച്ചു. അന്തിമമായി തിരഞ്ഞെടുത്തവർക്ക് അവരുടെ ധന സ്ഥിതിയും ഉല്പന്ന വികസനത്തിന്റെ ഘട്ടവും പരിഗണിച്ച് ഇന്നവേഷൻ ഗ്രാന്റ്, മെന്റർഷിപ്പ്, ലാബുകളുടെ സൗകര്യം എന്നിവ ലഭ്യമാക്കി. വിശദാംശം താഴെകാണും പ്രകാരമാണ്.

Total Number of applications received for Idea Fest '19	No of Selected Idea Fest Finalists	Total number of Zonal Evaluations	No of Shortlisted students
1600	200	6	Funding Support: 25 IT Support: 5 Mentorship support: 8 Fab and Future Lab: 16

Why Hack - ഹാക്കത്തോൺ

അന്തർ ദേശീയ വനിതാ ദിനത്തോടനുബന്ധിച്ച് “Each for Equal” എന്ന വിഷയത്തിൽ ഒരു 24 മണിക്കൂർ ഹാക്കത്തോൺ സംഘടിപ്പിച്ചു. വനിതകൾ അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് സാങ്കേതികതയിലൂടെ പരിഹാരം കണ്ടെത്തുന്നതായിരുന്നു ലക്ഷ്യം. 2020 മാർച്ച് 7,8 തീയതികളിൽ ഇന്റഗ്രേറ്റഡ് സ്റ്റാർട്ടപ്പ് കോംപ്ലക്സിലാണ് പ്രസ്തുത പരിപാടി സംഘടിപ്പിച്ചത്.

കണ്ടെത്തിയ പ്രശ്ന മേഖലകൾ:

- Menstrual Hygiene and Awareness
- Health Education and Monitoring Women in Workplace & Work Culture Improvement
- Safety and Cyber Risk Awareness

- Mom to Be – Guidance and Monitoring

No of Participants	150 Students with 60% women participants
No of Teams	31 teams
No of Mentors (7th & 8th March 2020)	12 Mentors
Partnering Communities	TinkerHub Pehia Foundation Girlsript Kochi
No of Volunteers	10

60% ത്തിലധികം വനിതാ ഇന്നവേറ്റർമാർ ഉൾപ്പെടെ സംസ്ഥാനത്തുടനീളമുള്ള വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും Why Hack എന്ന പ്രസ്തുത പരിപാടിയിൽ പങ്കാളിത്തമുണ്ടായിരുന്നു. രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത 50 ടീമുകളിൽ 31 ടീമുകളെ ഷോർട്ട് ലിസ്റ്റ് ചെയ്തു. ഓരോ ടീമിൽ ശരാശരി 6 അംഗങ്ങളുൾപ്പെടെ 150 വിദ്യാർത്ഥികളാണ്. കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷന്റെ കമ്മ്യൂണിറ്റി പങ്കാളികളായ (TinkerHub, Pehia and Girlsript Kochi) എന്നിവരിൽ നിന്നും കണ്ടെത്തിയ വിദഗ്ദർ തെരഞ്ഞെടുത്ത ടീമുകൾക്ക് പരിശീലനം നൽകി. മുഖ്യാമിതിയായിരുന്ന Aswani lachmandas ഗ്രൂപ്പിന്റെ മാനേജിംഗ് പാർട്ട്ണർ ആയ ശ്രീമതി. ജ്യോതി അശ്വനി വിജയികൾക്കുള്ള സമ്മാനദാനം നിർവ്വഹിച്ചു.

IEDC ന്യൂസ് ലെറ്ററുകൾ

IEDC ശൃംഖലയിൽ നടക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ, സമ്മേളനങ്ങൾ, പരിശീനകളരികൾ തുടങ്ങിയവ ഉൾപ്പെടുത്തിയ ന്യൂസ് ലെറ്റർ ഓരോ മാസവും 25-ാം തീയതി കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു വരുന്നു.

IEDC വെബ് സൈറ്റ് സീരീസ് – ഇൻസ്പെയർ 2 ഇന്നവേറ്റ് (i2i)

ന്യൂനത, സാങ്കേതികത, സംരംഭകത്വം എന്നീ മേഖലകളിലായി 2020 ഏപ്രിൽ 7-ാം തീയതി മുതൽ 27-ാം തീയതി വരെ 21 ദിവസത്തെ വെബിനാർ സീരീസ് ചാവുൻ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കായി കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ ഒരുക്കി.

കോവിഡ് 19 നെ തുടർന്നുണ്ടായ ലോക ഡൗൺ കാലഘട്ടത്തിൽ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് ഉപകാരപ്രദമാകും വിധമാണ് 40 മിനിട്ട് ദൈർഘ്യമുള്ള ഈ വെബിനാർ സംഘടിപ്പിച്ചത്. സ്റ്റാർട്ടപ്പ് സംരംഭകർ ഉൾപ്പെടെ അവതരിപ്പിച്ച ഈ പരിപാടിയിൽ സംവദിക്കാനുള്ള അവസരങ്ങളും വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് നൽകി. 4975 ലധികം പേർ പങ്കെടുത്ത ഈ പരിപാടികൾ സഹ സംപ്രേക്ഷണം ചെയ്യുന്നതിനായി IEDC കളുമായി സഹകരിക്കുകയും ചെയ്തു.

അക്രഡിറ്റേഷൻ

സ്റ്റാർട്ടപ്പ് ആവാസ വ്യവസ്ഥയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നവരെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിൽ കോളേജുകളിലെ IEDC കളുടെ കാര്യശേഷിയും പ്രവർത്തനമികവും സംബന്ധിച്ച പഠനം കേരള ICT അക്കാദമി നടത്തി. പ്രസ്തുത പഠനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മികച്ച പ്രവർത്തനം കാഴ്ചവയ്ക്കുന്ന കോളേജുകളെ തിരഞ്ഞെടുത്തു. ഏറ്റവും മികച്ച 10 IEDC കൾക്ക് 1 ലക്ഷം രൂപ വീതവും അധിക സഹായമായി നൽകി.

ഇൻസ്പയർ 19 IEDC സോണൽ മീറ്റിംഗ്

ഇൻസ്പയർ 19 എന്ന മേഖല അടിസ്ഥാനമാക്കി IEDC കളുടെ സമ്മേളനം കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ സംഘടിപ്പിച്ചു. വിവിധ ജില്ലകളിൽ നിന്നായി 720 വിദ്യാർത്ഥികൾ ഈ പരിപാടിയിൽ പങ്കെടുത്തു. വിദ്യാർത്ഥി സമൂഹത്തെ ശക്തിപ്പെടുത്തുകയും IEDC കളുടെ ശേഷിയും ദൗർബല്യവും പരിശോധിക്കുകയും ചെയ്യുക, IEDC കളെ സംബന്ധിച്ചും അവർക്ക് നൽകുന്ന സഹായങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചും വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് പ്രവർത്തിക്കാനാകും എന്ന് മനസ്സിലാകുന്നതിനായുള്ള ഐഡിയ ഫെസ്റ്റ് എന്നിവ സംബന്ധിച്ച് വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് അവബോധം നൽകുക എന്നതാണ് ഈ സമ്മേളനത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം.

Inspire Event at Trinity College, Trivandrum

കാഞ്ഞിരപ്പള്ളി അമൽജ്യോതി കോളേജിൽ FDP പരിപാടി

കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ ശാസ്ത്ര സാങ്കേതിക വകുപ്പ് സഹായം നൽകിയ FDP പരിപാടി അമൽ ജ്യോതി കോളേജിലെ IEDC യും കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷനും സംയുക്തമായി സംഘടിപ്പിച്ചു.

പൂജപ്പുര LBS കോളേജിൽ IEDC വിദ്യാർത്ഥി കോ-ഓർഡിനേറ്റർമാർക്കായി ഓറിയന്റേഷൻ പരിപാടി LBS കോളേജിലെ IEDC 2019 നവംബർ 3 ന് സംഘടിപ്പിച്ചു.

നാഷണൽ ഡിഫൻസ് റിസോഴ്സ് സെന്ററും കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷനും സംയുക്തമായി സംഘടിപ്പിച്ച ബോധവൽക്കരണ പരിപാടി

കേന്ദ്ര ഡിഫൻസ് റിസോഴ്സ് സെന്റർ (NCDRC) സൈബർ സുരക്ഷ സംബന്ധിച്ച മാനദണ്ഡങ്ങൾ രൂപീകരിച്ച് വരികയാണ്. ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് IEDC നോഡൽ ഓഫീസർമാർക്കായി കേന്ദ്ര സൈബർ സുരക്ഷയും മാനദണ്ഡങ്ങളും സംബന്ധിച്ച ബോധവൽക്കരണ പരിപാടി NCDRC യും കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷനും സംയുക്തമായി 2019 നവംബർ 4 ന് കളമശ്ശേരി ഇന്റഗ്രേറ്റഡ് സ്റ്റാർട്ടപ്പ് കോംപ്ലക്സിൽ സംഘടിപ്പിച്ചു.

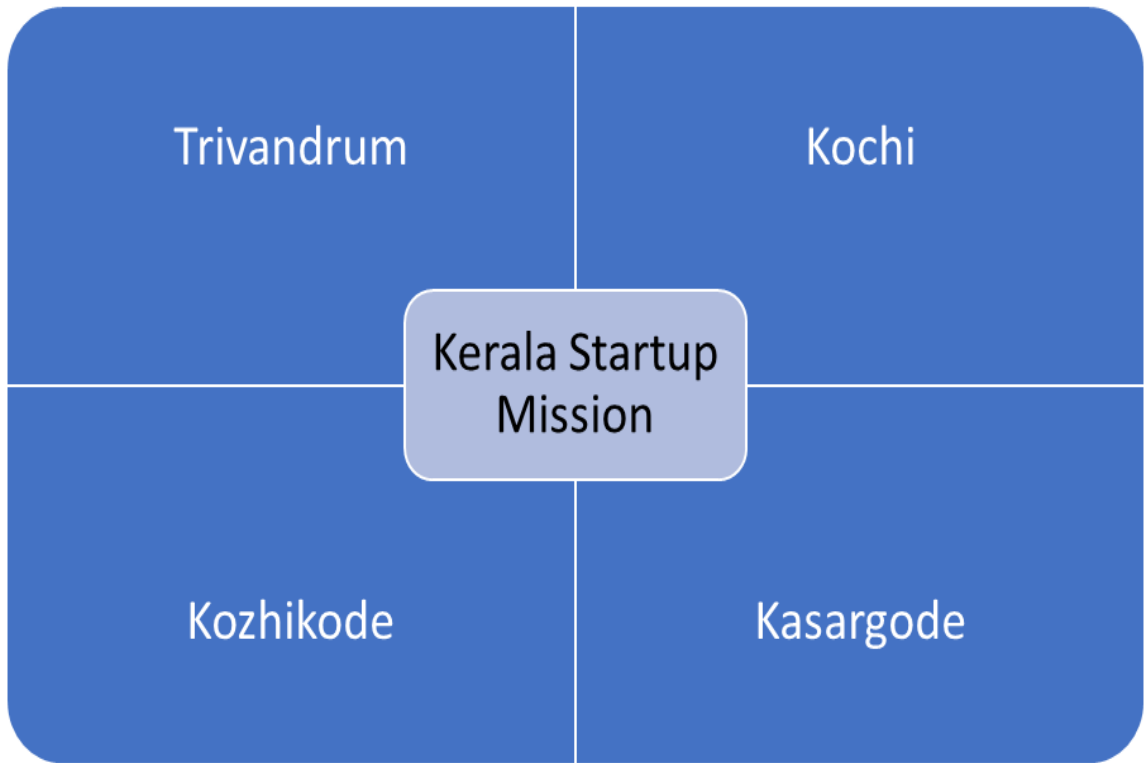
CREST ൽ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കായി പരിപാടി

2019 ഡിംസംബർ 4 ന് വിദ്യാർത്ഥികൾക്കായി CREST ൽ നടത്തിയ പരിപാടിയുടെ നടത്തിപ്പ് കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷനാണ് നിർവ്വഹിച്ചത്. പ്രോജക്ട് കോ-ഓർജിനേറ്ററായ ശ്രീ. കൃഷ്ണകുമാർ, അസിസ്റ്റന്റ് മാനേജരായ പ്രജിക്ട് കമാർ, QKopy എന്ന സ്റ്റാർട്ടപ്പിൽ നിന്നും ശ്രീ. അരുൺ എന്നിവർ പങ്കെടുത്തു.

ഇക്കബ്ലേറ്റുകൾ

തിരുവനന്തപുരം, എറണാകുളം, കോഴിക്കോട്, കാസർഗോഡ് എന്നിവിടങ്ങളിൽ കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ സ്വന്തമായി ഇക്കബ്ലേറ്റുകളുണ്ട്.

സംസ്ഥാനത്തുള്ള മറ്റ് ഇക്കുബേറ്റുകൾക്കും കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ സഹായം നൽകിവരുന്നു.

1. ബയോനെസ്റ്റ്

കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷനും രാജീവ് ഗാന്ധി സെന്റർ ഫോർ ബയോടെക്നോളജിയും സംയുക്തമായി രൂപീകരിച്ച KRIBS എന്ന സൊസൈറ്റിയാണ് ബയോടെക്നോളജി ഇക്കുബേറ്റർ നടത്തിവരുന്നത്.

2. മേക്കർ വില്ലേജ്:

IIITM-K, കേന്ദ്ര ഇലക്ട്രോണിക്സ് വകുപ്പ്, കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ എന്നിവയുടെ സംയുക്ത സംരംഭമായ ഇലക്ട്രോണിക്സ് ഇക്കുബേറ്റർ. IIITM-K പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്ന പ്രസ്തുത ഇക്കുബേറ്ററിന് പ്രവർത്തനചെലവും അവിടെ പ്രവർത്തിക്കുന്ന സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്ക് പദ്ധതി പ്രകാരമുള്ള സഹായങ്ങളും നൽകിവരുന്നു.

3. മൊബൈൽ 10 X:

മൊബൈൽ ആപ്ലിക്കേഷനുകളും അനുബന്ധ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുമായി പ്രത്യേക മേഖലയിലുള്ള ഇന്റർനെറ്റ് ആന്റ് മൊബൈൽ ആസോസിയേഷൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ (IAMAI) യുടെ ഇക്കുബേറ്റർ. പ്രവർത്തന ചെലവും അവിടെ പ്രവർത്തിക്കുന്ന സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്ക് പദ്ധതിയിലൂടെയുള്ള സഹായവും നൽകി വരുന്നു.

4. ഫോസ് ഇക്കുബേറ്റർ:

ഇന്റർ നാഷണൽ സെന്റർ ഫോർ ഓപ്പൺ ആന്റ് ഫ്രീ സോഫ്റ്റ് വെയർ (ICFOSS) നടത്തുന്ന ഓപ്പൺ ആന്റ് ഫ്രീ സോഫ്റ്റ് വെയറുകൾക്കായുള്ള ഇക്കുബേറ്റർ. തിരുവനന്തപുരം കാര്യവട്ടത്തുള്ള സ്പോർട്ട്സ് ഹബ്ബിൽ നിന്നും ICFOSS ഏറ്റെടുത്ത സ്ഥലം ഇക്കുബേറ്ററിനായി ഒരുക്കിയതിനുള്ള ചെലവ് വഹിച്ചത് കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷനാണ്.

4. സ്റ്റാർട്ടപ്പ് ഡ്രീംസ്

പട്ടികജാതി വകുപ്പിന്റെ ഈ ഇക്കുബേറ്റർ നടത്തിപ്പിനുള്ള ചുമതല കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷനാണ്. പദ്ധതികളുടെ സഹായം ഈ ഇക്കുബേറ്ററിലുള്ള സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്കും നൽകി വരുന്നു.

5. പാലക്കാട് ഇങ്കുബേറ്റർ

പാലക്കാട് ഗവൺമെന്റ് പോളിടെക്നിക് കോളേജിൽ അനുവദിച്ച സ്ഥലം ഇങ്കുബേറ്ററായി മാറ്റുന്നതിനുള്ള ചെലവ് വഹിച്ചതും അത് പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്നതും കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷനാണ്.

6. ടെക്നോ ലോഡ്ജുകൾ

കേരള ഐടി ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ചർ ലിമിറ്റഡ് (KSITIL) തുടങ്ങിവച്ച സംരംഭങ്ങൾ കണ്ണൂർ, മൂവാറ്റുപുഴ, പിറവം എന്നിവിടങ്ങളിലെ ഇങ്കുബേറ്ററുകൾക്ക് വാടക നൽകുന്നതിനും ഇന്റർനെറ്റിനുള്ള ചെലവിനും കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ സഹായം നൽകി വരുന്നു.

മെന്റർമാർ

വിവിധ മേഖലകളിൽ വൈദഗ്ധ്യമുള്ള 110 ലധികം മെന്റർമാർ കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷന് ലഭ്യമാണ്. അവരുടെ പട്ടിക കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷന്റെ വെബ് സൈറ്റിൽ ലഭ്യമാണ്.

ഇങ്കുബേറ്ററുകളുടെ നടത്തിപ്പ് കൂടാതെ ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നടത്തിയ മറ്റു പ്രധാനപ്പെട്ട പ്രവർത്തനങ്ങളും പരിപാടികളും താഴെപ്പറയുന്നു.

ആദ്യകാല സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്കായി കൊച്ചിയിൽ Fail Fast or Succeed

2019 ഡിസംബർ 21 ന് കൊച്ചിയിൽ പ്രീ ഇങ്കുബേഷൻ പരിപാടിയായ Fail Fast or Succeed (FFS) സംഘടിപ്പിച്ചു. ആശയം/ ഉൽപന്നം, വിപണിയിലെ അവസരം, വിപണനത്തിനുള്ള സാധ്യത എന്നിവ സാങ്കേതികത, ബിസിനസ്, ധനകാര്യം എന്നീ മേഖലയിലെ വിദഗ്ധന്മാരുമായും മെന്റർമാരുമായും ചർച്ച ചെയ്ത ആശയമുള്ളവർക്ക് മനസ്സിലാക്കുക എന്നതാണ് ഈ പരിപാടികളുടെ ലക്ഷ്യം. തിരുവനന്തപുരം, കൊച്ചി, കോഴിക്കോട് എന്നീ സോണുകളിലായി ഒരു ദിവസം നീണ്ടു നൽകുന്ന പരിപാടിയാണ് സംഘടിപ്പിച്ചത്. കൊച്ചിയിൽ നടന്ന ആദ്യ പരിപാടി 2019 ഡിസംബർ 21 ന് ഇന്റഗ്രേറ്റഡ് സ്റ്റാർട്ടപ്പ് കോംപ്ലക്സിൽ സംഘടിപ്പിച്ചു. ലഭിച്ച 143 അപേക്ഷകളിൽ നിന്നും ആദ്യ FFS നായി തെരഞ്ഞെടുത്തത് 70 അപേക്ഷകരാണ്.

FFS -2 തിരുവനന്തപുരം

Fail Fast or Succeed (FFS) ന്റെ രണ്ടാമത് പരിപാടി 2020 ഫെബ്രുവരി 1-ാം തീയതി തിരുവനന്തപുരത്ത് സംഘടിപ്പിച്ചു. 15 അപേക്ഷകർ പങ്കെടുത്ത പരിപാടിയിൽ 8 വിദഗ്ധരും സംബന്ധിച്ചു.

FFS -3 പാലക്കാട്

Fail Fast or Succeed (FFS) ന്റെ മൂന്നാമത് പരിപാടി 2020 മാർച്ച് 12 ന് പാലക്കാട് സംഘടിപ്പിച്ചു. ലഭിച്ച 72 അപേക്ഷകൾ വിലയിരുത്തി 35 അപേക്ഷകരെയാണ് തിരഞ്ഞെടുത്തത്.

FFS സംബന്ധിച്ച വിശദാംശങ്ങൾ

	FFS 1	FFS 2	FFS 3	TOTAL
Applications received	143	39	72	254
Application Shortlisted	71	30	35	136
Program attended	29	14	17	60
Pre incubation	15	04	12	31
Not recommended	14	10	05	29

സ്റ്റാർട്ടപ്പ് ഇങ്കുബേഷൻ യാത്ര

ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യയുമായി സഹകരണമായി കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ സംഘടിപ്പിച്ച ഇങ്കുബേറ്റർ യാത്ര 2019 ജൂൺ 19 ന് ആരംഭിച്ചു.

കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മീറ്റ് 2019

ഇന്ത്യൻ ചേമ്പർ ഓഫ് കൊമേഴ്സ്, തിരുവനന്തപുരത്ത് സംഘടിപ്പിച്ച കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മീറ്റ് 2019 ഐഡിയേറ്റ്, ഇന്നവേറ്റ്, ഇംപ്ലിമെന്റ് എന്ന പരിപാടിയിൽ പങ്കെടുത്തവരെ കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ ചീഫ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഓഫീസറായ ഡോ. സജി ഗോപിനാഥ് അഭിസംബോധന ചെയ്യുന്നു.

ഓപ്പൺ ഹൗസ്

ഇന്റഗ്രേറ്റഡ് സ്റ്റാർട്ടപ്പ് കോംപ്ലക്സിൽ എല്ലാ ശനിയാഴ്ചകളിലും സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്കുള്ള സംശയ ദൂരീകരണത്തിനായി ഓപ്പൺ ഹൗസ് സംഘടിപ്പിച്ചുവരുന്നു.

മെന്റർ സ്ക്വീഡ് ഡേറ്റിംഗ്

ഓഫീസ് അവേഴ്സ് - സ്ഥാപനങ്ങളിൽ മികച്ച ടീമിനെ സൃഷ്ടിക്കുന്നതെങ്ങനെ.

Program on 09th Aug 2019

KRIBS - ബയോനെസ്സിൽ ബയോടെക് ബൂട്ട് ക്യാമ്പസ്

ബയോടെക് ഇക്കബേറ്ററിന്റെ പ്രവർത്തനം, ലഭ്യമായ ഉപകരണങ്ങൾ, ഫെർമെന്റേഷനുള്ള സൗകര്യം, അനലിറ്റിക്കൽ കെമിസ്ട്രിയും മോളിക്യൂലാർ ബയോളജിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പരീക്ഷണശാല, ഫെർമെന്ററുകളുടെ പ്രവർത്തനം, മാസ് സ്പെക്ട്രോമെട്രി, റൂവ, വാതക, ക്രോമറ്റോഗ്രാഫി എന്നിവ സംബന്ധിച്ച് പങ്കെടുത്തവരെ ബോധവൽക്കരിച്ചു. സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്ക് C-Camp നൽകുന്ന മെന്ററിംഗ്, ധനസഹായം എന്നിവ സംബന്ധിച്ച് ഡോ. വിശാൽ ഭരദജും വിജയിച്ച സ്റ്റാർട്ടപ്പിന്റെ അനുഭവം സംബന്ധിച്ച് ഇൻസ്റ്റിയോ യുടെ ചീഫ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഓഫീസറായ ശ്രീ. ഗിരീഷ് പ്രഭുവും സംസാരിച്ചു. അന്യേന്യം സംവദിക്കാനുള്ള അവസരം നൽകിയ KRIBS - ബയോനെസ്സ് ചീഫ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഓഫീസർ ഡോ. സജി ജോർജ്ജിന്റെ സെഷനോടെയാണ് പരിപാടി സമാപിച്ചത്. 26 പേർ പരിപാടിയിൽ പങ്കെടുത്തു.

സ്പേസ് ടെക്

സ്പേസ് ടെക്കിൽ കൂടുതൽ സഹകരണം ഉറപ്പാക്കി CNES ന്റെ ഡയറക്ടർ ഓഫ് ഇന്നവേഷൻ ആപ്ലിക്കേഷൻ ആന്റ് സയൻസ് ശ്രീ. ഗിൽസ് റാബിനും കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ ചീഫ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഓഫീസർ ഡോ. സജി ഗോപിനാഥും ധാരണാ പത്രം കൈമാറി.

സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്ക് പരിജ്ഞാന പരിപാടി

ഐടി വിഭാഗത്തിൽ ചെറുകിട ഇടത്തരം കമ്പനികൾക്ക് ലഭ്യമായ സഹായങ്ങളും ആനുകൂല്യങ്ങളും സംബന്ധിച്ച് സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്കായി ഒരു അവബോധ സെഷൻ കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷന്റെ ചീഫ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഓഫീസർ ഡോ. സജി ഗോപിനാഥ് നൽകി.

അന്താരാഷ്ട്ര യോഗ ദിനം

2019 ജൂലൈ 21 ന് കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്കായി യോഗ പരിശീലന പരിപാടി സംഘടിപ്പിച്ചു.

ഇസ്തുകോൺ 2019

2019 ജൂലൈ 18 ന് അമൽ ജ്യോതി കോളേജ് ഓഫ് എഞ്ചിനീയറിംഗിൽ സംഘടിപ്പിച്ച ഇന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും വലിയ സ്റ്റാർട്ടപ്പ് ഇങ്കുബേറ്ററുകളുടെ സംഗമം - ISBACON 2019 ആദരണീയനായ കേരള ഗവർണ്ണർ ശ്രീ. പി സദാശിവൻ ഉൽഘാടനം ചെയ്തു. സ്റ്റാർട്ടപ്പ് രംഗത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്നവരെ ഒരു കൂടക്കീഴിൽ കൊണ്ടുവരിക

എന്ന ഉദ്ദേശത്തോടെ നടത്തിയ പരിപാടി സംഘടിപ്പിച്ചത് കേന്ദ്ര സർക്കാർ ഏജൻസികളായ NSTEDB, BIRAC കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ, സ്റ്റാർട്ടപ്പ് വാലി, അമൽ ജ്യോതി കോളേജ് ഓഫ് എഞ്ചിനീയറിംഗ് എന്നിവ സംയുക്തമായാണ്.

Inaguration of ISBACON 2019

പ്രസ്തുത സമ്മേളനത്തിന് മുന്നോടിയായി നടന്ന ISBA യുടെ 13-ാമത് വാർഷിക സമ്മേളനത്തിന് കൊച്ചിയിൽ ഉജ്വലമായ തുടക്കം കുറിച്ചു. സമ്മേളനത്തിൽ സാഗതം ആശംസിച്ചത് കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ ചീഫ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഓഫീസറായ ഡോ. സജി ഗോപിനാഥാണ്.

വനിത സ്റ്റാർട്ടപ്പ് സമ്മിറ്റ് - 2019

സാങ്കേതികതയിലൂന്നിയ കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷന്റെ ആവാസ വ്യവസ്ഥയെ എങ്ങനെ ലിംഗബോധമുള്ളതാക്കാമെന്നതിനെക്കുറിച്ച് ചിന്തിക്കണമെന്ന് സംസ്ഥാന ആസൂത്രണ ബോർഡ് അംഗം ശ്രീമതി മൃദുൽ ഊപ്പൻ വനിത സ്റ്റാർട്ടപ്പ് സമ്മിറ്റ് 2019 ൽ ആവശ്യപ്പെട്ടു. കൂടുതൽ സാങ്കേതികതയിലൂടെ ആവശ്യാധിഷ്ഠിതമായ സംരംഭകത്വവും സാമൂഹ്യ നൂതനത അടിസ്ഥാനമായ സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചും വനിതകൾക്ക് കൂടുതൽ ലേപ്രദമാക്കണമെന്നും അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

Cyca Onco Solutions ന്റെ സഹസ്ഥാപനമായ നസ്രത്ത് സംഗമിക്രൂക്ക് 'She Loves Tech' അവാർഡും 'She Loves Tech' ന്റെ സഹസ്ഥാപനമായ ശ്രീ. അഖിൽ പിള്ളയ്ക്ക് Best Women Inclusive Startup' അവാർഡും പ്രസ്തുത സമ്മേളനത്തിൽ നൽകി.

ചിന്തകനും ഇൻഫോസിസിന്റെ സഹസ്ഥാപകനുമായ ശ്രീ. ക്രിസ് ഗോപാലകൃഷ്ണൻ വിദ്യാർത്ഥി പ്രതിനിധികളുമായും, ഇന്റഗ്രേറ്റഡ് സ്റ്റാർട്ടപ്പ് കോംപ്ലക്സ് സന്ദർശിച്ച നേതൃത്വ പരിപാടിയിലൂടെ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട അമേരിക്കൻ വിദ്യാർത്ഥികളുമായും സംവദിച്ചു. മീറ്റ് ദ ലീഡർ പരിപാടിയിലൂടെ കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷന്റെ ഉല്പന്നങ്ങൾ പ്രദർശിപ്പിച്ച സംരംഭകരുമായും അദ്ദേഹം സംവദിച്ചു.

സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മെന്ററിന്റെ പരിശീലനം

കൊച്ചി ഇൻ്റഗ്രേറ്റഡ് സ്റ്റാർട്ടപ്പ് കോംപ്ലക്സിൽ നടന്ന സ്റ്റാർട്ടപ്പ് ടു സ്കെയിലപ്പ് പരിപാടിയിൽ ശ്രീ. അഖ് ലോറായ്

InQ ഇനവേഷൻ ഹാക്കത്തോൺ

IncubateIND യും കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ സംയുക്തമായി കൊച്ചി ഇൻ്റഗ്രേറ്റഡ് സ്റ്റാർട്ടപ്പ് കോംപ്ലക്സിൽ സംഘടിപ്പിച്ച RapidValue Solutions സംബന്ധിച്ച ഹാക്കത്തോണിൽ 18 ടീമുകൾ പങ്കെടുത്തു. NASSCOM 10000 സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾ, കോട്ടക് മഹീന്ദ്ര ബാങ്ക് എന്നിവരും പങ്കാളികളായ പ്രസ്തുത പരിപാടിയിൽ പങ്കെടുത്ത വ്യക്തികൾ 80ലധികമാണ്.

KSI ഇനവേഷൻ മീറ്റ്

2019 ജൂലൈ 22 ന് കാലിക്കറ്റ് മാനേജ്മെന്റ് അസോസിയേഷനും കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷനും സംയുക്തമായി സംഘടിപ്പിച്ച പ്രസ്തുത പരിപാടിയിൽ 9 ആശുപത്രികളിൽ നിന്നും പ്രതിനിധികൾ പങ്കെടുത്തു.

മീറ്റ് ദ ലീഡർ

2019 ജൂലൈ 17 ന് സംഘടിപ്പിച്ച കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷന്റെ രണ്ടാമത് മീറ്റ് ദ ലീഡർ പരിപാടിയിൽ IBS Software ന്റെ സ്ഥാപകനുമായ ശ്രീ. വി കെ മാത്യസ് തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളുമായി സംവദിച്ചു.

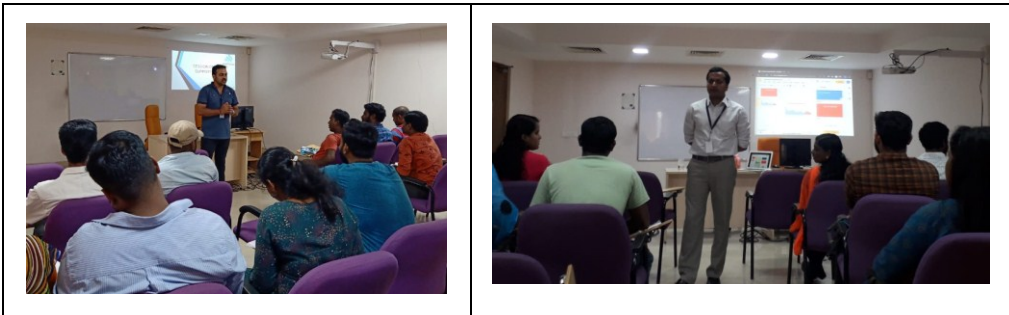

2019 ജൂലൈ 18 ൽ കോഴിക്കോട് യു എൽ സൈബർ പാർക്കിൽ സംഘടിപ്പിച്ച സ്റ്റാർട്ടപ്പ് ടു സ്ക്വെയിലപ് എന്ന സംവാദ പരിപാടി

C-DAC ൽ സംരംഭകത്വ വികസന പരിപാടി

സംരംഭകത്വം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ സംരംഭകത്വ വികസന പരിപാടി കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ സംഘടിപ്പിച്ചു. C-DAC സാമേധ്യം മുന്നോട്ടുവന്ന ഈ പരിപാടി ആവാസ വ്യവസ്ഥയിൽ കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ ലഭിച്ച അംഗീകാരവും പങ്കെടുത്തവർക്ക് അറിവ് പകർന്നുതരുന്നതാണ്. സംരംഭകത്വ വികസന പരിപാടി വികസിപ്പിച്ച് കാലാകാലങ്ങളായി ഭേദഗതി വരുന്നതിന് ചട്ടക്കൂട്ടിൽ ഉൾപ്പെടുത്താണെങ്കിലും പിന്നോക്ക വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ടവർക്കായി നടത്തിയ ഈ പരിപാടി ആവശ്യമായ മാറ്റങ്ങളോടെയാണ് നടപ്പാക്കിയത് വിശദാംശങ്ങളിലും നടത്തിപ്പിലും ക്രിയാത്മകമായ രീതിയാണ് കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ അവലംബിച്ചത്. **C-DAC** കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷനുമായി ഇത്തരം പരിപാടികളിൽ കൂടുതൽ പങ്കാളിത്തം ആഗ്രഹിക്കുന്നു.

മീറ്റ് ദ ലീഡർ

മീറ്റ് ദ ലീഡർ പരിപാടിയുടെ ജനുവരി ലക്കം 2020 ജനുവരി 22 ന് Trivago യുടെ സഹസ്ഥാപകനും മുൻ ചീഫ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഓഫീസറുമായ ശ്രീ. Rolf Schroemgens ന്റെ സാന്നിധ്യത്തിൽ കൊച്ചിയിൽ സംഘടിപ്പിച്ച ഹോസ്പിറ്റാലിറ്റി വ്യവസായത്തിൽ Trivago യുടെ കാര്യമായ പങ്ക് വഹിക്കാൻ കഴിഞ്ഞത് സംബന്ധിച്ച് പങ്കെടുത്തവർക്ക് അറിവ് നൽകുവാൻ പരിപാടി സഹായിച്ചു.

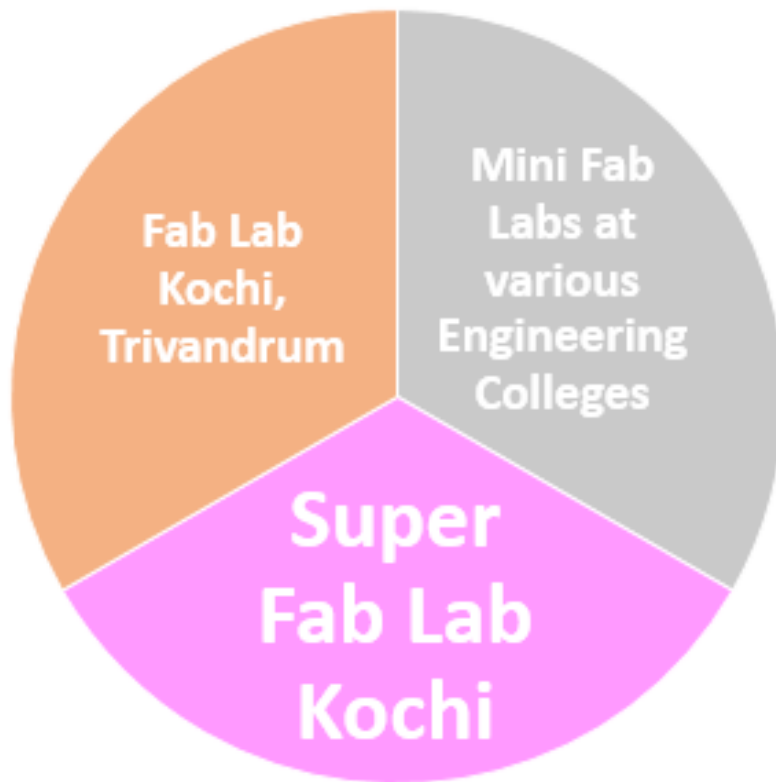
വിജ്ഞാന/നൈപുണ്യ വികസനം

ഫാബ് കേരള

MIT(Massachusetts Institute of Technology) യുടെ സഹകരണത്തോടെ ഫാബ് ലാബുകൾ സ്ഥാപിക്കൽ ഈ ഘടകത്തിലെ മുഖ്യ ഉപഘടകമാണ്. സംസ്ഥാനത്തെ ആദ്യ ഫാബ് ലാബുകൾ 2015 ൽ തിരുവനന്തപുരത്തും കൊച്ചിയിലും സ്ഥാപിച്ചു. തുടർന്ന് APJ Abdul Kalam Technological University യുടെ സഹകരണത്തോടെയും എഞ്ചിനീയറിംഗ് കോളേജുകളിൽ മിനി ഫാബ് ലാബുകളും സ്ഥാപിച്ചു. രാജ്യത്തെ ആദ്യത്തെ സൂപ്പർ ഫാബ് ലാബ് MIT യുടെ സഹകരണത്തോടെ ചർച്ചചെയ്യുന്ന സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ കൊച്ചിയിൽ സ്ഥാപിച്ചു. പാലക്ട് ഗവൺമെന്റ് പോളിടെക്നിക് കോളേജിലെ കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ തയ്യാറാക്കിയ ഇക്കബേഷൻ സെന്ററിന്റെയും മിനി ഫാബ് ലാബിന്റെയും ഉദ്ഘാടനം 2020 ജനുവരി 25 ന് ബഹു. കേരള മുഖ്യമന്ത്രി നിർവ്വഹിച്ച അവസരത്തിൽ വെർച്വലായി സൂപ്പർ ഫാബ് ലാബിന്റെ ഉദ്ഘാടനവും നിർവ്വഹിച്ചു.

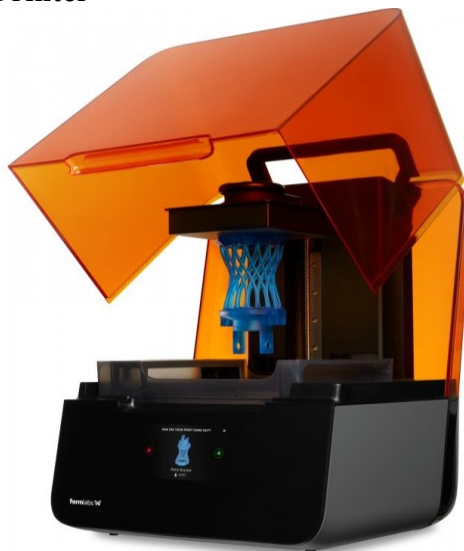

ഫാബ് കേരള

സൂപ്പർ ഫാബ് ലാബിന്റെ പ്രധാന മെഷീനുകൾ

1. Form labs Form 3-3D Printer

Prints the part layer by layer by an additive method from a CAD data or 3D scanned data without human intervention with minimal or no wastage of material.

2. Prusa i3 MK3S- 3D Printer

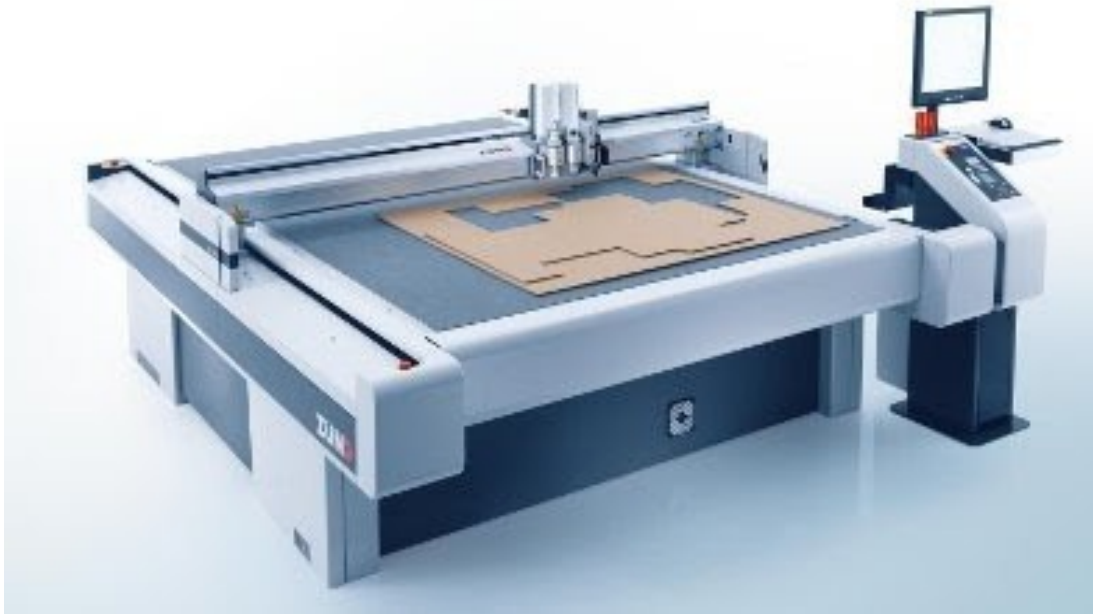
Prints the part layer by layer by an additive method from a CAD data or 3D scanned data without human intervention with minimal or no wastage of material.

3. Sindoh 3DWOX 1- 3D Printer

Prints the part layer by layer by an additive method from a CAD data or 3D scanned data without human intervention with minimal or no wastage of material.

4. ZUND G3 L-2500 Digital Cutter

The Zund is an accurate high-speed gantry with a variety of available tools for cutting, plotting, creasing, scoring, milling, drawing, etc.

5. OMAX 5555 Waterjet Cutter

The Abrasive water jet cutter is unlike any conventional machine.

6. Trotec Speedy 400 Flexx Laser Cutter

Laser cutting is a technology that uses a laser to slice materials. Precise method of cutting or engraving using a high-power CO2 laser or Fibre laser on a wide range of materials including Acrylic, Wood, Metals, Stones etc.

7. Tormach 15L Slant PRO-CNC Lathe

CNC Lathes are normally used for machining parts, where the material / part is clamped and rotated whereas the cutting tool is stationary. Operated with Computer Numerical Control (CNC) systems and provided with precise design instructions.

8. DPM RX 2- Vertical Milling Machine

The vertical milling machine is a precision tool used for shaping and fabrication by the removal of stock typically from metallic work pieces.

9. Injection Moulding Machine

Injection molding is a manufacturing process for producing parts by injecting molten material into a mold. Material for molding is fed into a heated barrel, mixed and injected into a mould cavity, where it cools and hardens to the configuration of the cavity. Injection molding is widely used for manufacturing a variety of parts, from the smallest components to entire body panels of cars.

10. Mitsubishi MV1200-S Advance Type M800- Wire EDM

Wire EDMs are used for making parts and gears, cutting hardened metals and steels into very precise and small parts.

11. Artec Leo 3D Scanner

3D scanning is the process of analyzing a real-world object or environment to collect data on its shape and possibly its appearance.

12. Shaper Tools- Origin

Hand-Held CNC Router uses computer vision to perform local tool position correction given rough positioning by the user.

13. Lynx EVO Stereo Microscope

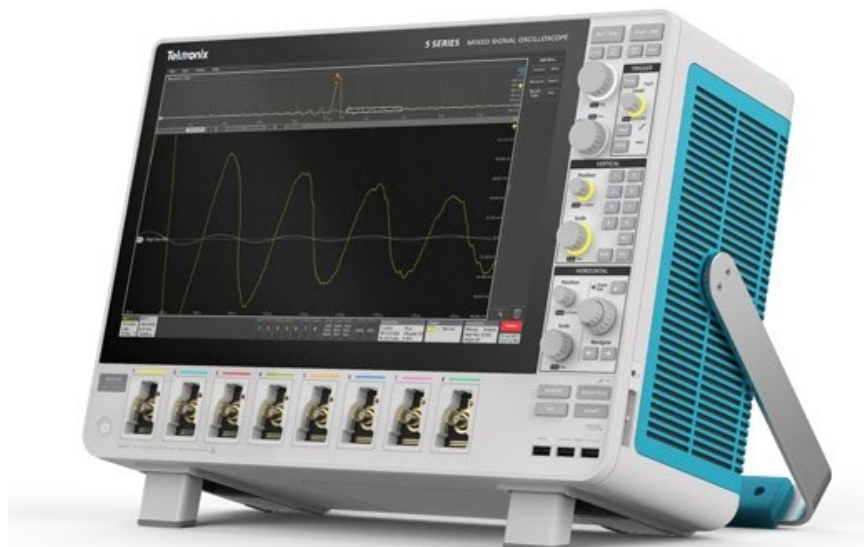
It is an optical microscope variant designed for low magnification observation of a sample, typically using light reflected from the surface of an object rather than transmitted through it.

14. Zeiss Stereo Discovery V20 Microscope

High contrast and high-resolution imaging of large samples with minute structures / such as *Drosophila* / *Zebrafish* / *C. elegans* / *Xenopus* / chicks / mice / rats and large tissue sections

15. Tektronix Mixed Series Oscilloscope

Type of electronic test instrument that graphically displays varying signal voltages, usually as a two-dimensional plot of one or more signals as a function of time.

16. Mechatronika M10V Pick and Place

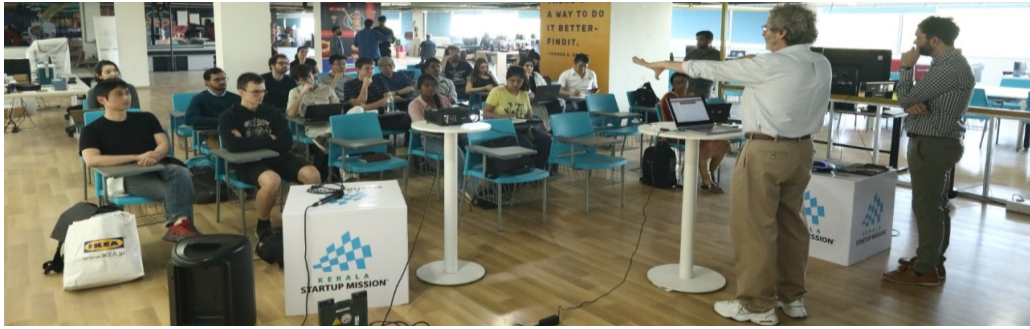

Pick and Place Machine helps with the assembly of circuit boards by automating the placement of small surface mount components onto boards, removing the tedious process of manually placing and soldering numerous small components

MIT യുടെ Bits & Atoms ഉം സൂപ്പർ ഫാബ് ലാബും

നിർമ്മാണ ശക്തിയിൽ സംസ്ഥാനത്തെ നേതൃത്വത്തിൽ എത്തിക്കുന്നതിനും പുതിയ സാങ്കേതിക വിദ്യ അടിസ്ഥാനമാക്കിയ ചെറുകിട ഇടത്തരം വ്യവസായങ്ങളുടെ വികാസത്തിനും നിലവിലെ സാങ്കേതിക വിദ്യാഭ്യാസത്തിന് സഹായകരമാകുന്നതിനുള്ള സംസ്ഥാനത്തിന്റെ മികച്ച കാൽവെയ്പ്പാണ് സൂപ്പർ ഫാബ് ലാബ് സ്താപിച്ചതിലൂടെ സംസ്ഥാനം കൈവരിച്ചത്. ആധുനിക നിർമ്മാണ ആവാസ വ്യവസ്ഥക്കും ആഗോള വിപണിയിലെ മാറ്റുന്ന സാങ്കേതിക രീതികളിൽ സംസ്ഥാനത്തെ മികച്ചതാക്കുവാനും സഹായകരമായ സാങ്കേതിക അടിസ്ഥാന ഇതിലൂടെ ലഭ്യമാക്കും. നിലവിലുള്ള ഫാബ് ലാബുകളിൽ നിലവിൽ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിനെക്കാളും മികച്ച രീതിയിൽ ഗവേഷകർക്കും ഇന്നവേറ്റർമാർക്കും നിർമ്മാണം നടത്തുന്നവർക്കും പ്രവർത്തിക്കാനുള്ള അവസരമാണ് സൂപ്പർ ഫാബ് ലാബിലൂടെ ലഭ്യമാക്കുന്നത്.

യു എസ് നി പുറത്ത് ആദ്യമായി സൂപ്പർ ഫാബ് ലാബ് സ്ഥാപിച്ചത് കേരളത്തിലാണെന്നത് സംസ്ഥാനത്തെ സാങ്കേതികതയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നവർക്ക് അത്യാധികം ആഹ്ലാദം നൽകുന്ന ഒന്നാണ്. ഒരു ലേസർ കട്ടർ, ഒരു സൈൽ കട്ടർ, ഉയർന്ന റെസല്യൂഷൻ ഉള്ള NC മില്ലിംഗ് മെഷീൻ, ഒരു വലിയ വുഡ് റൂട്ടർ, വേഗത്തിൽ പ്രോട്ടോടൈപ്പിംഗിന് സഹായിക്കുന്ന ഇലക്ട്രോണിക് കമ്പോണന്റ്സും പ്രോഗ്രാമിനുള്ള ടൂളുകളുമാണ് നിലവിലെ ഒരു സാധാരണ ഫാബ് ലാബിലുള്ളത്. ഇതിനോടൊപ്പം ചെറുത് മുതൽ ഇടത്തരം നിർമ്മാണത്തിനാവശ്യമായ ഉയർന്ന നിലവാരമുള്ള മെഷീനുകൾ, അളം ലോഹം, ലോഹകൂട്ടുകൾ, കാർബൺ, ഫൈബർ തുടങ്ങിയവയുൾപ്പെടെയുള്ളവ ഉപയോഗിക്കാൻ കഴിയുന്നവയും ടെസ്റ്റിംഗ് ഡിസൈൻ, ഫാബ്രിക്കേഷൻ എന്നിവയ്ക്കുള്ള സൗകര്യവും മൈക്രോൺ മുതൽ മീറ്ററുകൾ വരെയുള്ളവയ്ക്കുള്ള സൗകര്യവും സൂപ്പർ ഫാബ് ലാബിൽ ലഭ്യമാണ്.

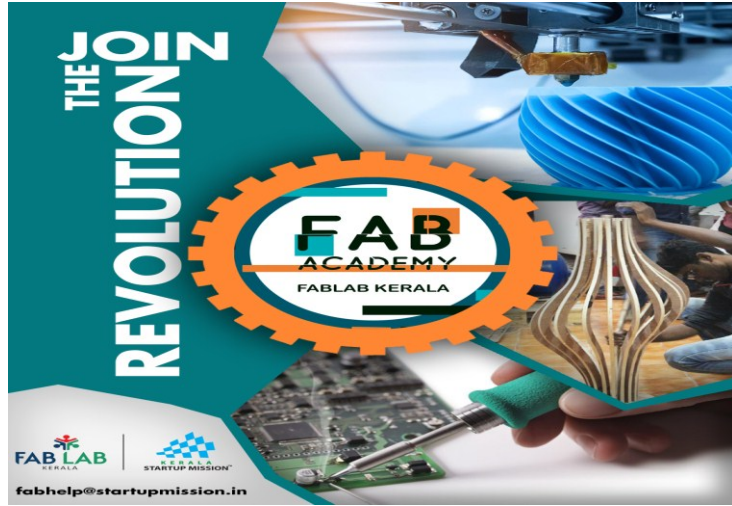
ഗ്ലോബൽ ഫാബ് അക്കാദമി ഇൻസ്കൂൾ മാർക്കായി ബുട്ട് ക്യാമ്പ്

ഫാബ് അക്കാദമി ഇൻസ്കൂൾമാർക്കായി രൂപകല്പന ചെയ്ത ചലനാത്മകവും തീവ്രവുമായ 6 ദിവസ പരിശീനമാണ് ബുട്ട് ക്യാമ്പസ്. ഫാബ് അക്കാദമി ഡയറക്ടറും സ്ഥാപകമുമായ Prof. Neil Gershenfeld ന്റെ നിരീക്ഷണത്തിൽ ഫാബ് അക്കാദമിയുടെ എല്ലാ തലത്തിലുമുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങളിലൂടെയും ഈ പരിശീലനത്തിൽ പങ്കെടുക്കുന്നവർ കടന്നുപോകും. ഓരോ ദശലക്ഷം ഡോളർ മൂല്യമുള്ള സൂപ്പർ ഫാബ് ലാബുമായി പരിചയപ്പെടുന്നതിനും അവർക്ക് അവസരം ലഭിച്ചു.

ഫാബ് അക്കാദമി 2020

വേഗതയേറിയതും നേരിട്ട് അനുഭവിക്കാമുന്നതുമായ ഫാബ് അക്കാദമിയിലൂടെ വേഗത്തിൽ ആദ്യാതൃക്കകൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിനും ഓരോ ആളുകളിലും ആസൂത്രണം ചെയ്ത് ഒരു പ്രോജക്ട് നിർവ്വഹിക്കുന്നതിനും സാങ്കേതികമായും വ്യക്തിപരമായും ഉന്നതി നേടുന്നതിനും സാധിക്കുകയും ചെയ്തു. ഡിജിറ്റൽ ഫാബ്രിക്കേഷനായുള്ള പ്രശസ്തമായ ഡിപ്ലോമക്ക് ഈ വർഷം 6 വിദ്യാർത്ഥികളാണുള്ളത്.

ഫ്യൂച്ചർ ലാബ്

വിജ്ഞാന/ നൈപുണ്യ വികസന ഘടകത്തിന്റെ മറ്റൊരു ഉപഘടകമാണ് ഫ്യൂച്ചർ ലാബുകൾ. അതിന്റെ ഭാഗമായി തിരുവനന്തപുരത്തും കൊച്ചിയിലും ഇതിനോടകം തന്നെ ഫ്യൂച്ചർ ലാബുകൾ സ്ഥാപിച്ചു. ഭാവി സാങ്കേതിക വിദ്യകളായ AR/VR, Block chain തുടങ്ങിയത് പ്രചാരം നൽകുന്നതിനും വിദ്യാർത്ഥികൾ സംരംഭകർ, ഇന്നവേറ്റർമാർ എന്നിവക്ക് നേരിട്ട് മനസ്സിലാക്കി പരിശീലനം നൽകുന്നതിനും ലക്ഷ്യമിട്ടാണ് ഫ്യൂച്ചർ ലാബുകൾ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ളത്.

XR ആക്സിലറേറ്റർ പരിപാടി

കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ യൂണിറ്റി ടെക്നോളജിയുമായി സഹകരിച്ച് നടത്തുന്ന **XR** ആക്സിലറേറ്റർ പരിപാടി കൊച്ചി ഇന്റഗ്രേറ്റഡ് സ്റ്റാർട്ടപ്പ് കോംപ്ലക്സിൽ രണ്ട് ദിവസത്തെ ബൂട്ട് ക്യാമ്പോട്ടുകൂടി ആരംഭിച്ചു. 2019 സെപ്റ്റംബർ 17, 18 തീയതികളിലായി യൂണിറ്റി ടെക്നോളജി നടത്തിയ ബൂട്ട് ക്യാമ്പിൽ സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്ക് ആറുമാസത്തെ ഈ കോഴ്സിൽ അന്തർദേശീയ തലത്തിൽ സന്ദർശനങ്ങളും ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷനെ മികവിന്റെ കേന്ദ്രമായി യൂണിറ്റി ടെക്നോളജീസ് വിലയിരുത്തിയിട്ടുള്ളതിനാൽ **XR** ഗെയിമിംഗ് എന്നിവയിൽ പ്രധാനപ്പെട്ടതായി മാറിയിട്ടുണ്ട്.

സോഫ്റ്റ് വെയർ സഹായം

ഈ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്ക് സോഫ്റ്റ് വെയറുകൾ നൽകി സഹായിച്ചിട്ടുണ്ട്.

Software & License type	Quantity
Catia Perpetual	1
Unity Subscription	8
Solidworks Perpetual with AMC	4
Adobe Suite Subscription	15

കേരള യൂണിറ്റി സെന്റർ ഓഫ് എക്സലൻസ്

2019 ജനുവരിയിൽ കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷനും യൂണിറ്റി ടെക്നോളജീസും ഏർപ്പെട്ട പങ്കാളിത്തത്തെ തുടർന്ന് യൂണിറ്റി ടെക്നോളജീസിന്റെ ഒരു മികവിന്റെ കേന്ദ്രം കൊച്ചിയിൽ സ്ഥാപിച്ചു. കേള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷന്റെ ചീഫ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഓഫീസറായ ഡോ. സജി ഗോപിനാഥും യൂണിറ്റി ടെക്നോളജീസിന്റെ മാനേജിംഗ് ഡയറക്ടറായ Andres Johansen ഉം ആണ് ധാരണാപത്രം ഒപ്പിച്ച് കൈമാറിയത്.

XR ആക്സിലറേറ്റർ പരിപാടി

XR ആക്സിലറേറ്റർ പരിപാടിയുടെ ആദ്യ ബാച്ചിൽ കേരളത്തിൽ നിന്നും 4 ഉം പുറത്ത് നിന്ന് 1 സ്റ്റാർട്ടപ്പിനാണ് പ്രവേശനം നൽകിയത്. യൂണിറ്റി ടെക്നോളജീന്റെ വൈദഗ്ധ്യമുള്ള ടീമിൽ നിന്നും ഒരാളിനെ ഓരോ സ്റ്റാർട്ടപ്പിനും മെന്ററായി നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഓരോ സ്റ്റാർട്ടപ്പിനും യൂണിറ്റി പ്രോ ലൈസൻസും നൽകി. ഈ പരിപാടിയിൽ പങ്കെടുക്കുന്ന സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്ക് മാത്രമായി ജനുവരി 29 ന് ഒരു ഇൻവെസ്റ്റർ കഫെ സംഘടിപ്പിച്ചു. വെഞ്ചർ ക്യാപ്പിറ്റലിസ്റ്റുകളിൽ നിന്നും അർജ്ജുൻ റാവു പങ്കെടുത്തു.

XR ലാബ്

സെന്റർ ഓഫ് എക്സലൻസിന്റെ ഭാഗമായി തിരുവനന്തപുരത്തും കൊച്ചിയിലുമായി ഓരോ XR ലാബുകളും സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഉപകരണങ്ങൾ സംബന്ധിച്ചും അത് ലഭ്യമാക്കുന്നവരെ സംബന്ധിച്ചും ഉള്ള വിവരം നൽകി യൂണിറ്റി ടെക്നോളജീസ് ഇത് സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് സഹായിച്ചു. AR, VR, MR എന്നിവയിൽ പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് പ്രതിവിധി കണ്ടെത്തി പരീക്ഷിക്കുന്നതിനും മറ്റു പരീക്ഷണങ്ങൾക്കുമായി കേരളത്തിലെ വിവിധ കമ്പനികൾക്ക് വാടകയടിസ്ഥാനത്തിൽ ഈ ഉപകരണങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്നുമുണ്ട്.

XR ലേണിംഗ് പാത്ത് എക്സ്റ്റൻഡ് റിയാലിറ്റി കോഴ്സ്

കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ, ICT അക്കാദമിയുടെയും യൂണിറ്റി ടെക്നോളജീസിന്റെയും സഹകരണത്തോടെ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും പ്രൊഫഷണലുകൾക്കുമായി XR ൽ പരിശീലനത്തിന് പരിപാടി തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഗെയിം വികസിപ്പിക്കലിനുള്ള ഫൗണ്ടേഷൻ കോഴ്സും XR വികസനത്തിനുള്ള കോഴ്സും ഉൾപ്പെടെ ഇതിന് രണ്ട് ഘടകങ്ങളാണുള്ളത്. യൂണിറ്റിയുടെ വിഭവങ്ങളും യൂണിറ്റി അസോസിയേറ്റ് സർട്ടിഫിക്കേഷനും ഈ കോഴ്സിന് ലഭ്യവുമാണ്. യൂണിറ്റി ടെക്നോളജീസിന്റെ അരവിന്ദ് നീലകണ്ഠൻ, ശരചന്ദ്ര ഐത്തൽ എന്നിവർ ICT അക്കാദമിയുടെ ട്രെയിനർമാരെ ഇതിനകം പരിശീലനം നൽകി..

പ്രസ്തുത കോഴ്സിന് പ്രാരംഭമായി ഗെയിം വികസിപ്പിക്കുന്നതിൽ ഒരാഴ്ചത്തെ സമ്മർ ബൂട്ട് ക്യാമ്പസ് ICT അക്കാദമിയുടെ പിരശീലകർ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കായി നൽകി. കോഴ്സിലൂടെ അവർക്ക് ലഭിക്കാൻ പോകുന്ന പരിചയം ബോധ്യപ്പെടുത്തലായിരുന്നു ലക്ഷ്യം.

ICT പരിശീലനങ്ങളുടെ പരിശീലനം

ICT അക്കാദമിയിലെ പരിശീലകർക്കും C-DIT ലെ ജീവനക്കാർക്കുമായി യൂണിറ്റി ടെക്നോളജീസ് 5 ദിവസ പരിശീലന പരിപാടി സംഘടിപ്പിച്ചു. ഗെയിം വികസിപ്പിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ചും സ്കൂളിലൂടെയുള്ള അനുഭവവും പങ്കുവെക്കുന്നതിന് ഇത് ഉപകരിച്ചു.

വെബിനാറുകളും ബൂട്ട് ക്യാമ്പുകളും

വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും പ്രൊഫഷണലുകൾക്കുമായി യൂണിറ്റി ടെക്നോളജീസിന്റെ സഹായത്തോടെ കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ വിവിധ വെബിനാറുകളും ബൂട്ട് ക്യാമ്പുകളും സംഘടിപ്പിച്ചു. പൊതു XR ആവാസവ്യവസ്ഥ സംബന്ധിച്ച് യൂണിറ്റി ടെക്നോളജീസിന്റെ ശ്രീ. അരവിന്ദ് നീലകണ്ഠൻ നടത്തിയ വെബിനാറാണ് അവയിൽ അവസാനത്തേത്.

മികവിന്റെ കേന്ദ്രം ഒരു Fireside Chat Series ഉം സംഘടിപ്പിച്ചു. ഇന്ത്യയിലെ XR ആവാസവ്യവസ്ഥയും അതിൽ പ്രധാന പങ്കുവഹിക്കുന്നവരെയും സംബന്ധിച്ചതായിരുന്നു ആദ്യത്തേത് രാജ്യത്തെ 8 ലധികം XR വ്യവസായത്തിൽ നിന്നും 100 ലധികം പേർ ഇതിൽ സംബന്ധിച്ചു.

യൂണൈറ്റ് 2019

ഗെയിമിംഗ്, ഫിലിം, ഓട്ടോ, AEC തുടങ്ങിയ വ്യവസായങ്ങളിൽ നിന്നും ധാരാളം പേരും കേരളത്തിലേക്ക് ആകർഷിക്കുവാനും ഇവിടെ ലഭ്യമായ സാങ്കേതിക മേന്മ ബോധ്യപ്പെടുത്തുന്നതിനും യൂണൈറ്റ് 2019 ലൂടെ കഴിഞ്ഞു. കേരളത്തിലെ സാങ്കേതികതയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നവർക്കും സാങ്കേതിക സംരംഭകർക്കും ഒത്തുചേരുന്നതിനും മനസ്സിലാക്കുന്നതിനും, ശൃംഖല രൂപീകരിക്കുന്നതിനും വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പങ്കെടുക്കുവാനും ഇതിൽ പങ്കെടുത്തവർക്ക് അവസരം ലഭിച്ചു.

മീറ്റിംഗ് കഫേ

കൊച്ചി ഇന്റഗ്രേറ്റഡ് സ്റ്റാർട്ടപ്പ് കോംപ്ലക്സിൽ 2020 ജനുവരി 23 ന് സംഘടിപ്പിച്ച മീറ്റിംഗ് കഫേയിലെ മുഖ്യ പ്രഭാഷകൻ MIT യുടെ Bits and Atoms ന്റെ ഡയറക്ടറായ Prof. Neil Gershenfeld ആയിരുന്നു. വിവരങ്ങളെ ഉൽപന്നമാക്കിയും ഉൽപന്നങ്ങളെ വിവരങ്ങളാക്കിയും മാറ്റുന്നത് സംബന്ധിച്ചാണ് അദ്ദേഹം പ്രഭാഷണം നടത്തിയത്. പ്രൊഫഷണലുകൾ DIY നിർമ്മാണത്തിലുള്ളവർ ഫാബ് പ്രവർത്തകർ തുടങ്ങി 120 ഓളം പേർ പങ്കെടുത്തു.

ഫെല്ലോഷിപ്പ് പ്രോഗ്രാം

മൂന്ന് ബാച്ച് ഫെലോഷിപ്പ് ഇതിനകം പൂർത്തിയാക്കി. ചർച്ച ചെയ്യുന്ന സാമ്പത്തിക വർഷം 4-ാമത് ബാച്ച് ആരംഭിച്ചു. 4 സീനിയർ ഫെല്ലോ, 2 ഓണററി ഫെല്ലോ, കമ്മ്യൂണിറ്റി ഫെല്ലോ, 4 ഫാബ് ഫെല്ലോ, ബയോഫാബ് ഫെല്ലോ, ഗവേഷണത്തിനായുള്ള ഫെലോ, എന്നിവരടങ്ങിയതാണ് 4-ാമത് ബാച്ച്. പ്രസ്തുത പ്രോഗ്രാം വിജയകരമായി തുടരുന്നു

വിജ്ഞാന/നൈപുണ്യ വികസന ഘടകത്തിൽ വിവിധ സാങ്കേതിക പരിശീലനങ്ങളും മറ്റു പരിപാടികളും ചർച്ച ചെയ്യുന്ന സാമ്പത്തിക വർഷം സംഘടിപ്പിച്ചു.

സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്കായി വിജ്ഞാന വിനിമയ പരിശീലനം

2019 ആഗസ്റ്റ് 20, 21 തീയതികളിൽ സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്കായി റീജിയണൽ വിജ്ഞാന വിനിമയ പരിശീലനം കൊച്ചിയിൽ സംഘടിപ്പിച്ചു. രാജ്യത്തെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിൽ നിന്നും സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളും വിശിഷ്ട വ്യക്തികളും സംബന്ധിച്ചു.

ഇന്നവേഷൻ സീരിസ് ഹാക്കത്തോൺ

IncubateIND ന്റെയും കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷന്റെയും സഹായത്തോടെ InQ Innovation ഇന്ത്യ ഇന്നവേഷൻ സീരിസ് ഹാക്കത്തോൺ 2019 ജൂലൈ 6,7 തീയതികളിൽ കൊച്ചിയിൽ സംഘടിപ്പിച്ചു

K-WINS പരിശീലനം

തൊഴിൽ രംഗത്ത് നിന്നും പിൻവാങ്ങി നിൽക്കുന്ന വനിതകളെ ശാക്തീകരിക്കുന്നതിനായി കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷന്റെ തന്ത്രപരമായ ഇടപെടലാണ് K-WINS പരിപാടി. തൊഴിലിൽ നിന്നും മാറിനിൽക്കുന്ന യോഗ്യതയുള്ള വനിതകൾക്ക് സ്വതന്ത്രമായും സൗകര്യപ്രദമായും തൊഴിലെടുക്കുവാൻ അവസരം ഒരുക്കുക എന്നതാണ് ലക്ഷ്യം. വനിതാ ശാക്തീകരണത്തിനുള്ള കേരള വുമൺ ഇൻ നാനോ സ്റ്റാർട്ടപ്പ് (K-WINS) പരിപാടി 2020 ജനുവരി 27 ന് കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ ആരംഭിച്ചു. വിവിധ കാരണങ്ങളാൽ തൊഴിലിൽ നിന്നും വിട്ടുനിൽക്കുന്ന 55 വനിതകൾ പരിപാടിയിൽ പങ്കെടുത്തു.

ഗ്ലോബൽ സൗത്ത് ടെക് മീറ്റ്

കൊച്ചി ഇന്റഗ്രേറ്റഡ് സ്റ്റാർട്ടപ്പ് കോംപ്ലക്സിൽ 2020 ജനുവരി 30 ന് ഗ്ലോബൽ സൗത്ത് ടെക് മീറ്റിന്റെ ആദ്യ സമ്മേളനം സംഘടിപ്പിച്ചു. ലാറ്റിൻ അമേരിക്ക, ആഫ്രിക്ക, മിഡിൽ ഈസ്റ്റ്, ഇന്ത്യ, സൗത്ത് ഈസ്റ്റ് ഏഷ്യ, ചൈന എന്നിവിടങ്ങളിലായി സാങ്കേതിക സമൂഹങ്ങൾക്ക് പരസ്പരം സംവദിക്കുന്നതിനും അറിവ് കൈമാറുന്നതിനും ഉള്ള വേദിയായി മാറുന്നത് സമ്മേളനം ചർച്ച ചെയ്തു. നിക്ഷേപ വൈദഗ്ധ്യം ഏറ്റെടുക്കൽ, പങ്കാളിത്തം, നൂതനത പങ്കിടുന്നതിനുള്ള സൗകര്യം എന്നിവയുടെ നിലവിലെ സ്ഥിതിയും അവ നിക്ഷേപകർ, ആക്സിലറേറ്ററുകൾ, കോവർക്കിംഗ് സ്പെയ്സ്, നിർമ്മാണം നടക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങൾ, സാങ്കേതിക സ്റ്റാർട്ടപ്പ് കമ്പനികൾ, പൊതു സ്വകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളും, സർക്കാരുകൾ, നയരൂപീകർ എന്നിങ്ങനെ ബന്ധപ്പെട്ടവർക്ക് പങ്കുവെക്കുന്നതിനുള്ള സൗകര്യവും സംബന്ധിച്ചും ചർച്ച നടന്നു. വിവിധ സമൂഹങ്ങൾ അവരുടെ അനുഭവവും പങ്കുവെച്ചു.

ആക്സിലറേറ്ററുകൾ

സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്ക് സഹായം നൽകുന്ന മൂല ഘടകങ്ങളാണ് ഇങ്കുബേറ്ററുകളും ആക്സിലറേറ്ററുകളും. സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളെ മികച്ചതും വിജയകരമായി മാറ്റുന്നതിന് സഹായകരമാവുക എന്നതാണ് അടിസ്ഥാനപരമായി ഇവ രണ്ടിന്റെയും ധർമ്മം. പ്രവർത്തനത്തിനുള്ള സ്ഥലം നൽകുക, മെന്ററിംഗ്, വിപണനത്തിനുള്ള പ്രാഥമിക സഹായം എന്നിവ സ്റ്റാർട്ടപ്പ് സംരംഭകർക്ക് നൽകുകയാണ് ഇങ്കുബേറ്റർ നൽകുന്ന സഹായം. മറിച്ച് ആക്സിലറേറ്ററുകൾ ഇതിനകം രൂപീകൃതമായ സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളെ വളർത്തിയെടുക്കുന്നതിനുള്ള സഹായമാണ് നൽകുന്നത്. മെന്റർഷിപ്പ്, നിക്ഷേപം ഉറപ്പുവരുത്തൽ, ചുരുങ്ങിയ കാലഘട്ടത്തിലേക്ക് ഊർജ്ജിതമായ പ്രവർത്തനവും തുടർന്ന് ഉല്പന്നം പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള സഹായവും ആണ് ആക്സിലറേറ്ററുകൾ നൽകി വരുന്നത്. നിലവിലുള്ള കമ്പനികളെ MVP, ആദ്യ വരുമാനം, ഇടപാടുകാർ ഇവയിലേതെങ്കിലുമൊന്നിലേക്ക് നിജപ്പെടുത്തിയ കാലഘട്ടത്തിലെ ഊർജ്ജിത പ്രവർത്തനത്തിലൂടെ സംരംഭകരും മെന്റർഷിപ്പ്, നിക്ഷേപം, ശൃംഖലയുടെ പ്രയോജനം എന്നിവയിലൂടെ വളരുവാൻ സഹായിക്കലാണ് ആക്സിലറേറ്ററുകളിലൂടെ നൽകുന്നത്.

കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷന്റെ ആക്സിലറേറ്റർ പരിപാടികൾ

ഇന്ത്യയിൽ ആക്സിലറേറ്റർ പരിപാടി തുടരുന്നവരിൽ പ്രമുഖ സ്ഥാനമാണ് കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷനുള്ളത്. കോർപ്പറേറ്റ് ആക്സിലറേറ്റർ പ്രോഗ്രാം ആരംഭിച്ച അപ്പൂർവ്വം സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഒന്നാണ് കേരളം. 2019-20 ൽ നടന്ന ആക്സിലറേറ്റർ പരിപാടികളുടെ സംക്ഷിപ്തം താഴെപ്പറയുന്നു.

K-ആക്സിലറേറ്റർ പ്രോഗ്രാം

മുന്ന് മാസം വെർച്വലായും ഒരാഴ്ച മുറബെയിൽ റസിഡൻഷ്യലായും സംഘടിപ്പിക്കുന്ന ആക്സിലറേറ്റർ പരിപാടിയാണ് K-ആക്സിലറേറ്റർ. മികവ് രേഖപ്പെടുത്തുന്ന സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളെ ദേശീയ തലത്തിൽ പ്രകാശനം ചെയ്യുന്നതിനായി പ്രത്യേകമായി രൂപപ്പെടുത്തിയതാണ് പ്രസ്തുത പരിപാടി. B2B സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്കായി മേഖല അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ളതാണ് ഈ പരിപാടി.

ബ്രിക്സിന്റെ ഹാർഡ് വെയർ ആക്സിലറേറ്റർ

വിജയകരമായ കമ്പനിയാകുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗം തേടുന്ന സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്ക് വേണ്ടി പ്രത്യേകമായി തയ്യാറാക്കിയ പുതുതായും നേരിട്ടറിയാനുള്ള മാർഗവുമുള്ള പരിപാടിയാണിത്. IoT, റോബോട്ടിക്സ്, കൺസ്യൂമർ ഇലക്ട്രോണിക്സ്

എന്നീ മേഖലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുകയും സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളെ ഉത്തേജിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ളതാണ് ഈ പരിപാടി. അതിവേഗം വളരുന്ന കേരളത്തിലെ ഹാർഡ് വെയർ ആവാസവ്യവസ്ഥക്ക് ഈ പരിപാടി വേഗത നൽകുകയും ചെയ്യും. ബാസ്കോൺ, ഹോക്കോൺ, ബഹ് റൈൻ, പോളണ്ട് തുടങ്ങിയ രാജ്യങ്ങളിൽ പ്രോഗ്രാം നടപ്പിലാക്കുന്ന അന്തർദ്ദേശീയ ഏജൻസിയായ BRINC ന്റെ പങ്കാളിത്തത്തോടെയാണ് കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ ഈ പരിപാടി നടത്തുന്നത്.

LogX Logistics ആക്റ്റിലറേറ്റർ

ഇന്ത്യയിലെ ചരക്ക് നീക്ക ആവാസവ്യവസ്ഥയിൽ നൂതനതയും സാങ്കേതികതയും ഉൾക്കൊള്ളിക്കുന്നതിന് പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനായി Dubai Port World (DP World) ന്റെ ഒരു കോർപ്പറേറ്റ് ആക്റ്റിലറേറ്റർ പ്രോഗ്രാം. ചരക്ക് നീക്കവും അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട മേഖലയ്ക്കായി പ്രത്യേകം തയ്യാറാക്കിയതാണ് ഈ പ്രോഗ്രാം. ഡിജിറ്റൽ സാങ്കേതികതയുടെ അധിക സാധ്യതകളെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി ഇന്ത്യൻ സംരംഭകർക്കും സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്കും വിപണന പ്രശ്ന പരിഹാരം തരിതപ്പെടുത്തുക എന്നതാണ് പ്രോഗ്രാമിന്റെ ലക്ഷ്യം

Climate Ready for Women

കാലാവസ്ഥ സംരംക്ഷണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പ്രവർത്തിക്കുന്ന വനിതാ സംരംഭകർക്കായുള്ള ഒരു പ്രീ ആക്റ്റിലറേറ്റർ പ്രോഗ്രാം. കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാനങ്ങൾക്ക് പരിഹാരം കാണുന്നതിന് സഹായകരമായ കാലാവസ്ഥയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സംരംഭകത്വ ആവാസവ്യവസ്ഥ രൂപപ്പെടുത്തുന്നതിന് ശ്രമിക്കുന്ന അന്താരാഷ്ട്ര ഏജൻസിയായ Climate collective ന്റെ പങ്കാളിത്തത്തോടെയാണ് കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ ഈ പരിപാടി സംഘടിപ്പിച്ചു വരുന്നത്.

SCALATHON - 'Unleashing Hyper Growth in SMEs' – Business Mentorship Workshop

ചെറുകിട ഇടത്തരം സംരംഭകർ, സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾ എന്നിവർക്കായുള്ള സംരംഭകത്വ വിദ്യാഭ്യാസ പരിപാടിയും വനിത സംരംഭകരെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതും ഉൾപ്പെട്ട ആക്സിലറേറ്റർ പരിപാടിയിൽ കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷന്റെ പങ്കാളിയാകാമെന്ന് വാഡാനി ഫൗണ്ടേഷൻ സമ്മതിച്ചു. അതിന്റെ ആദ്യ പടിയായ “SCALATHON - 'Unleashing Hyper Growth in SMEs in India” എന്ന അവരുടെ ചെറുകിട ഇടത്തരം സംരംഭങ്ങൾക്കായുള്ള ആക്സിലറേറ്റർ പ്രോഗ്രാം 2020 ജനുവരി 7 ന് കൊച്ചിയിൽ സംഘടിപ്പിച്ചു. ഭാവിവാഗ്ദാനമായ ചെറുകിട ഇടത്തരം സംരംഭങ്ങളുടെ ആവശ്യങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുന്നതിനും, കൃത്യമായ പ്രശ്ന പരിഹാരത്തിലൂടെ... സഹായിക്കുന്നതിനും സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളെ സഹായിക്കുന്നതും അവർക്ക് മെന്ററിംഗ് തുടങ്ങിയ സഹായങ്ങൾ നൽകുന്നതുമാണ് ഈ പ്രോഗ്രാം. കൺസൽറ്റന്റ്, മെന്റർമാർ എന്നിവരുമായി ഓരോരുത്തർക്കും നേരിട്ട് സംവദിക്കാനുള്ള അവസരം നൽകുന്നതാണ് ഈ പരിശീലനം.

- മേഖലയിലെ നായകന്മാർ, വിദഗ്ധന്മാർ എന്നിവരുമായി നേരിട്ട് ബന്ധപ്പെടൽ
- ചിന്തകർ, മെന്റർമാർ, ഉപദേശകർ എന്നിവയോടൊത്തുള്ള ശ്രവല
- വേഗത്തിലുള്ള ബന്ധങ്ങൾ

ഫണ്ടിങ്ങും എൻ്റർപ്രൈസ് വികസനവും ഫണ്ട് ഓഫ് ഫണ്ട്സ്

സംസ്ഥാന സർക്കാർ 2014 ൽ പ്രഖ്യാപിച്ച കേരള സാങ്കേതിക സ്റ്റാർട്ടപ്പ് നയത്തിൽ സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളിൽ നിക്ഷേപം നടത്തുന്ന സ്വകാര്യ ഫണ്ടുകൾ കേരളത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നത് പ്രോത്സാഹിക്കുമെന്നും SEBI യുടെ അംഗീകാരമുള്ള വെഞ്ചർ ക്യാപിറ്റൽ ഫണ്ടുകളിൽ അവരുടെ കോർപ്പറേഷന്റെ 25% വരെ ഫണ്ടിങ്ങ് നിക്ഷേപം നടത്തി ലിമിറ്റഡ് പങ്കാളികളാകുമെന്നും ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിരുന്നു. ഫണ്ട് SEBI യുടെ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ പ്രകാരം പ്രവർത്തിക്കുന്നതാകണം. ആൾട്ടർനേറ്റ് ഇൻവെസ്റ്റ്മെന്റ് ഫണ്ടുകളാണ് (AIF) സാറ്റാർട്ടപ്പുകളിൽ മൂലധന നിക്ഷേപം നടത്തുന്നതിന് ഏറ്റവും കൂടുതൽ സാധ്യതയുള്ളത്. നിക്ഷേപം നൽകുന്നതു കൂടാതെ AIF കൾ സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്ക് മികച്ച വളർച്ച നേടുന്നതിനുള്ള തന്ത്രപരമായ ഉപദേശങ്ങൾ - ശ്രംഖലയുമായി ബന്ധപ്പെടാനുള്ള സൗകര്യം വിപണിയുമായി ബന്ധപ്പെടുള്ള സൗകര്യം എന്നിവയും ലഭ്യമാകും. സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളുടെ നൂതനതയുടെ കേന്ദ്രം ആക്കാനുള്ള കേരള സർക്കാരിന്റെ ശ്രമങ്ങൾ സാധ്യമാക്കുന്നതിനും സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്ക് മികച്ച വളർച്ച നേടുന്നതിനും ഇതാവശ്യമാണ്. കേരള സർക്കാരിന് വേണ്ടി കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ ഇതിനോടകം അഞ്ച് അക്രഡിറ്റേഷനുള്ള ഫണ്ടുകളെ തിരഞ്ഞെടുക്കുകയും അതിൽ നിക്ഷേപം നടത്തുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. യൂണികോൺ ഇന്ത്യ വെഞ്ചേഴ്സ് സലമാൻ്റ്റ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഏഞ്ചൽ ഫണ്ടുമാണ് തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ഫണ്ടുകൾ. താഴെപ്പറയുന്ന സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളിൽ പ്രസ്തുത ഫണ്ടുകൾ ഇതിനോടകം നിക്ഷേപം നടത്തിയിട്ടുണ്ട്.

Kerala Startups invested through Fund of funds.

1. GenRobotics
2. Inntot Technologies
3. PerfectFit
4. SectorQube
5. Clotrack
6. Open Bank
7. Best Doc

പുതുതായി തെരഞ്ഞെടുത്ത ഫണ്ടുകൾ

മേൽ പറഞ്ഞതിന് തുടർച്ചയായി പുതിയ 3 SEBI അക്രഡിറ്റേഷനുള്ള ഫണ്ടുകളെയും നിക്ഷേപം നടത്തുന്നതിനായി തെരഞ്ഞെടുത്തിട്ടുണ്ട്.

- 1. Unicorn India Ventures Fund II
- 2. Indian Angel Network Fund I
- 3. Speciale Invest Fund I

കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷന്റെ ആദ്യകാല സീഡ് ഫണ്ട്

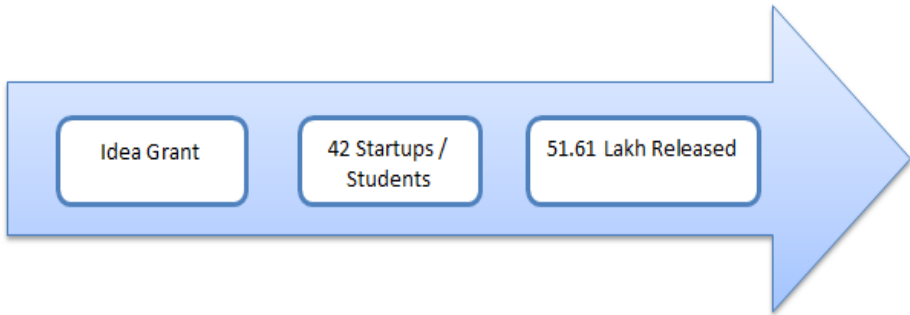
ഈ പദ്ധതി 2015 ൽ ആരംഭിച്ചതും തുടർന്നു വരുന്നതുമാണ്. ചുരുങ്ങിയ പലിശ നിരക്കിൽ സെക്യൂരിറ്റി നൽകാതെ സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്ക് അനുവദിക്കുന്ന വായ്പയാണ് സീഡ് ഫണ്ട്. ചർച്ച ചെയ്യുന്ന സാമ്പത്തിക വർഷം 96.27 ലക്ഷം രൂപ ഈ പദ്ധതിയിൽ സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്ക് നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

ഇന്നവേഷൻ ഗ്രാന്റ്

ഈ ഉപഘടകത്തിൽ ഐഡിയ ഗ്രാന്റ്, പ്രോഡക്ട്സേഷൻ ഗ്രാന്റ്, സ്കെയിലപ്പ് ഗ്രാന്റ് എന്നീ മൂന്ന് ഘടകങ്ങളുണ്ട്. ആശയം ആദ്യ മാതൃകയാക്കുന്നതിന് 2 ലക്ഷം വരെ ധനസഹായം നൽകുന്ന ഐഡിയ ഗ്രാന്റ് ധനലഭ്യതയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ തുടർന്ന് വരുന്നു. ആദ്യ മാതൃകയെ ഉൽപന്നമാക്കുന്നതിന് നൽകുന്ന 7 ലക്ഷം രൂപ വരെയുള്ള ധന സഹായമാണ് പ്രോഡക്ട്സേഷൻ ഗ്രാന്റ്. അർഹതയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് ഇത് നൽകുന്നത്. ഉൽപന്നം വിപണിയിലെത്തിക്കുന്നതിന് 12 ലക്ഷം രൂപവരെ ധനസഹായം ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ് സ്കെയിലപ്പ് ഗ്രാന്റ്. അർഹത വിലയിരുത്തിയാണ് ഇതും അനുവദിച്ചു വരുന്നത്.

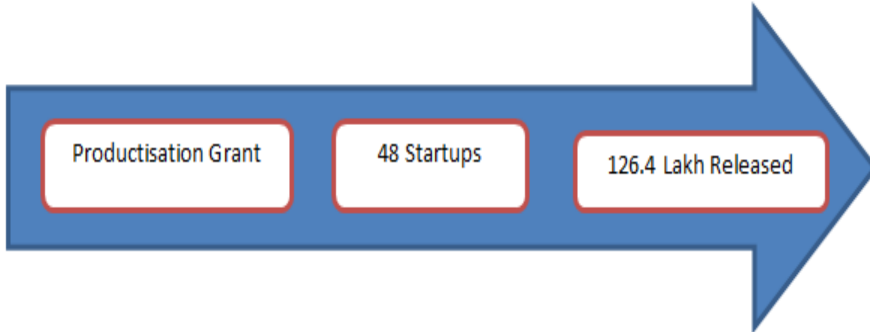
നൂതന ആശയങ്ങൾക്കുള്ള ധനസഹായം

നൂതനവും സാമൂഹ്യ പ്രസക്തിയുള്ളതുമായ ആശയങ്ങളെ ആദ്യ മാതൃകയായി മാറ്റുന്നതിനായി നൽകുന്നതാണ് ഐഡിയ ഗ്രാന്റ് എന്ന ധനസഹായം. ഇതിനായി ലഭിക്കുന്ന അപേക്ഷയുടെ ആദ്യ പരിശോധന നടത്തി ഷോർട്ട് ലിസ്റ്റ് ചെയ്യുന്നത് കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷന്റെ അംഗങ്ങളാണ്. അപ്രകാരം ഷോർട്ട് ലിസ്റ്റ് ചെയ്ത അപേക്ഷകരെ വിദഗ്ധ സമിതിക്ക് മുൻപാകെ ആശയം അവതരിപ്പിക്കുന്നതിന് ക്ഷണിക്കും. വിദഗ്ധ സമിതിയുടെ ശുപാർശ പ്രകാരമാണ് ഐഡിയ ഗ്രാന്റ് അനുവദിക്കുന്നത്. അനുവദിക്കുന്ന 2 ലക്ഷം രൂപ വരെയുള്ള തുക ഗഡുക്കളായി സ്റ്റാർട്ടപ്പിനും വിദ്യാർത്ഥിയെങ്കിൽ അവർ ഉൾപ്പെട്ട IEDC കൾ വഴിയും വിതരണം ചെയ്യും. ചർച്ച ചെയ്യുന്ന സാമ്പത്തിക വർഷം ഐഡിയ ഗ്രാന്റിന് ലഭിച്ച അപേക്ഷകളും വിതരണം ചെയ്ത തുകയും സംബന്ധിച്ച വിശദാംശം താഴെ കാണും പ്രകാരമാണ്.

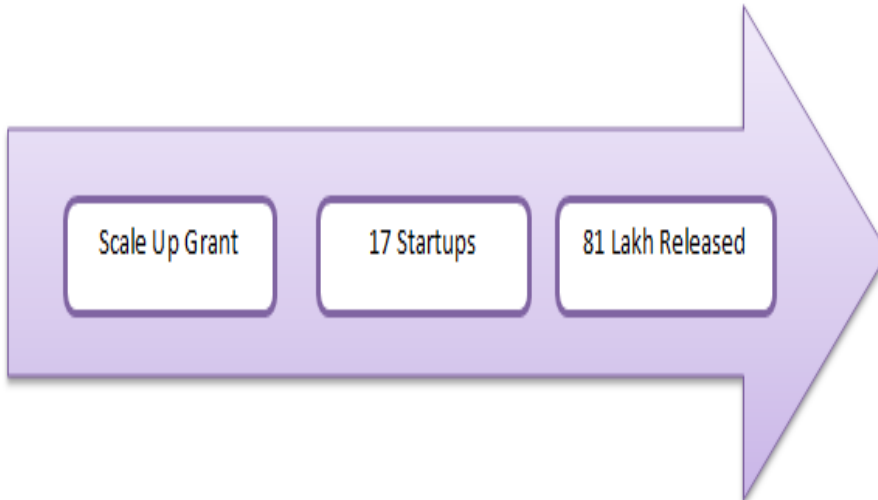
പ്രോഡക്ടൈസേഷൻ ഗ്രാന്റ്

ആദ്യ മാതൃക ഉൽപന്നമാക്കി മാറ്റുന്നതിനുള്ള ധനസഹായമാണ് ഐഡിയ ഗ്രാന്റ് ഉൾപ്പെടെ 7 ലക്ഷം രൂപ വരെ നൽകുന്ന പ്രോഡക്ടൈസേഷൻ ഗ്രാന്റ്. ചർച്ചചെയ്യുന്ന വർഷം നൽകിയ പ്രോഡക്ടൈസേഷൻ ഗ്രാന്റ് സംബന്ധിച്ച വിശദാംശം താഴെകാണുംപ്രകാരമാണ്.

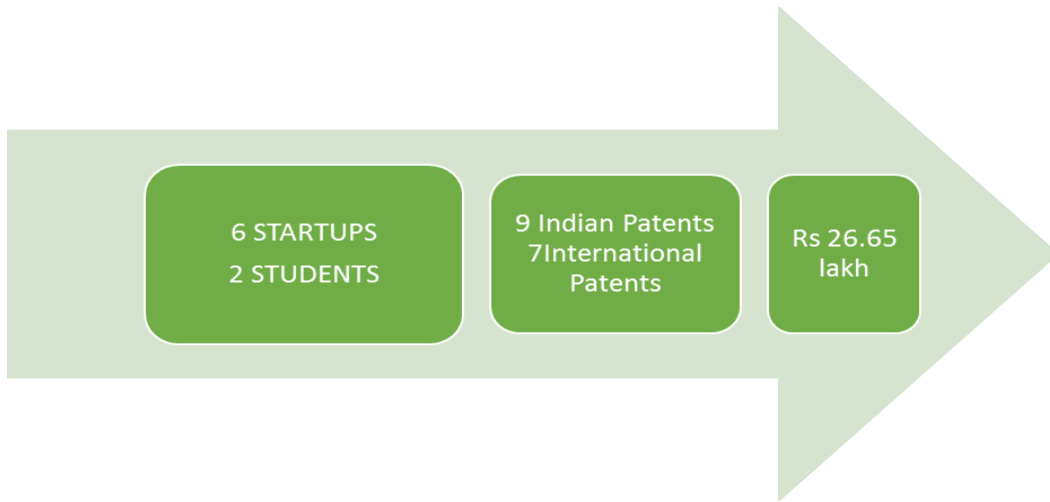
സ്കെയിലപ്പ് ഗ്രാന്റ്

ഉൽപ്പന്നത്തെ ഒരു ബിസിനസ്സിലേക്ക് പരിവർത്തനം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ഗ്രാന്റാണ് സ്കെയിലപ്പ് ഗ്രാന്റ്. ഐഡിയ ഗ്രാന്റും പ്രോഡക്ടൈസേഷൻ ഗ്രാന്റും ഉൾപ്പെടെ 12 ലക്ഷം രൂപ വരെയാണ് സ്കെയിലപ്പ് ഗ്രാന്റ് സഹായം. ചർച്ച ചെയ്യുന്ന വർഷം നൽകിയ സ്കെയിലപ്പ് ഗ്രാന്റ് സംബന്ധിച്ച വിശദാംശം താഴെകാണും പ്രകാരമാണ്.

പേറ്റന്റിനുള്ള സഹായ പദ്ധതി

വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്കും അവരുടെ ആശയങ്ങൾക്ക് പേറ്റന്റ് ലഭിക്കുവാൻ ചെലവായ തുക തിരികെ നൽകുന്നതാണ് പേറ്റന്റ് സഹായ പദ്ധതി. ഇന്ത്യൻ പേറ്റന്റുകൾക്ക് 2 ലക്ഷം രൂപവരെയും അന്താരാഷ്ട്ര പേറ്റന്റുകൾക്ക് 10 ലക്ഷം രൂപ വരെയും പേറ്റന്റ് ലഭിക്കുവാൻ ചെലവാക്കിയ തുക വരെ ഈ പദ്ധതി പ്രകാരം തിരികെ നൽകും. ഈ പദ്ധതിയുടെ ചർച്ച ചെയ്യുന്ന വർഷത്തിലെ വിശദാംശം താഴെ കാണും പ്രകാരമാണ്.

കേരള പോലീസ് ഡെമോ ഡേ

2019 ആഗസ്റ്റ് 25 ന് ടെക്നോപാർക്കിലെ കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷനിൽ കേരള പോലീസ് വകുപ്പുമായി സഹകരിച്ച് ഡെമോ ഡേ സംഘടിപ്പിച്ചു. നൂതന സാങ്കേതികതയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന 11 സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾ ഇതിൽ പങ്കെടുത്തു. കേരള പോലീസിന്റെ വിദഗ്ധർ അടങ്ങിയ സമിതി സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളെ വിലയിരുത്തി.

കണക്ടിവിറ്റി

സാങ്കേതിക മേഖലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്ക് ഏറ്റവും അത്യാവശ്യമായത് വേഗതയുള്ള ഇന്റർനെറ്റ് സൗകര്യമായതിനാൽ കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷന്റെ എല്ലാ സ്ഥാപനങ്ങളിലും മികച്ച വേഗതയുള്ള ഇന്റർനെറ്റ് സൗകര്യം ലഭ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. തിരുവനന്തപുരത്ത് ഇങ്കുബേറ്ററിൽ 200 Mbps ഉം ഓഫീസിന് 30 Mbps ഉം കണക്ടിവിറ്റി ലഭ്യമാണ്. കൊച്ചിയിൽ ഓഫീസിനുള്ള 30 Mbps കൂടാതെ 400 Mbps കണക്ടിവിറ്റി ലഭ്യമാണ്. കോഴിക്കോട് 200Mbps ഉം കണക്ടിവിറ്റി ലഭ്യമാണ്. കൊച്ചിയിൽ ഓഫീസിനുള്ള 30 Mbps കൂടാതെ 400 Mbps കണക്ടിവിറ്റി ഇങ്കുബേറ്ററുകൾക്കായി ലഭ്യമാണ്. ഇതുകൂടാതെ മൊബൈൽ 10x ഇങ്കുബേറ്ററിന് 200 കണക്ടിവിറ്റിയും ഫാബ് ലാബുകൾ, സ്റ്റാർട്ടപ്പ് ഡ്രീംസ് എന്നിവക്കും ഉയർന്ന വേഗതയുള്ള കണക്ടിവിറ്റി ലഭ്യമാണ്. കണ്ണൂർ, മൂവാറ്റുപുഴ, പിറവം എന്നിവിടങ്ങളിലെ ടെക്നോലോഡ്ജുകൾക്ക് വേഗതയുള്ള ഇന്റർനെറ്റ് സൗകര്യത്തിനായി ധനസഹായവും നൽകി വരുന്നു. .

സീഡിംഗ് കേരള

ഹബ്ബ് മേഖല അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഉയർന്ന സാങ്കേതികത സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളിൽ മുതൽ മുടക്കാൻ കഴിയുന്ന സ്ഥാനതകളില്ലാത്ത സ്ഥലമാണ് കേരളമെന്ന് ഉറപ്പിക്കുവാനായി കേരളത്തിലെയും രാജ്യത്തിലെ വിവിധ സ്ഥലങ്ങളിൽ നിന്നുമുള്ള നിക്ഷേപകരെ ഒരുമിപ്പിച്ച പരിപാടിയാണ് സീഡിംഗ് കേരള. 2020 ലെ സീഡിംഗ് കേരള സംഗമം കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ സംഘടിപ്പിച്ചത് കൊച്ചിയിലാണ്. കേരളത്തിലെ വ്യക്തിഗത നിക്ഷേപകരുടെ ശ്രദ്ധലഭയെ ഒരുമിപ്പിച്ച ഈ പരിപാടിയിൽ കേരളത്തിലെയും മറ്റുള്ള സ്ഥലങ്ങളിലെയും മികച്ച

സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളിൽ നിക്ഷേപിക്കുന്നതിനുള്ള അവസരം പ്രദർശിപ്പിച്ചു. 2020 ഫെബ്രുവരി 7,8 തീയതികളിൽ സംഘടിപ്പിച്ച സീഡിംഗ് കേരളയുടെ അഞ്ചാമത് സംഗമത്തിൽ ഇന്ത്യയിലെയും അന്താരാഷ്ട്ര തലത്തിലും മികച്ച നിക്ഷേപകരും വിദഗ്ധരും പങ്കെടുത്തു. തെരഞ്ഞെടുത്ത 150 നിക്ഷേപകരാണ് ഏഞ്ചൽ നിക്ഷേപക സമൂഹത്തിനായി സംഘടിപ്പിച്ച ഈ സംഗമത്തിൽ പങ്കെടുത്തത്. മികച്ച നിക്ഷേപകരെയും ഇന്ത്യയിലെ സ്റ്റാർട്ടപ്പ് രംഗത്തെ വിദഗ്ധരെയും ഏഞ്ചൽ ശൃംഖലയിലെ മികച്ചവരെയും ആകർഷിക്കുവാനാണ് സീഡിംഗ് കേരള 2020 ലൂടെ ശ്രമിച്ചത്.

ഏഞ്ചൽ നിക്ഷേപം സംബന്ധിച്ച മാസ്റ്റർ ക്ലാസ്, നിക്ഷേപ സമാഹരണം, കോർപ്പറേറ്റ് വെഞ്ചർ ഫണ്ട്, സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളിൽ നിക്ഷേപവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയങ്ങളിൽ നിക്ഷേപ പ്രമുഖർ പങ്കെടുത്ത പാനൽ ചർച്ചകൾ. മികച്ച വെഞ്ചർ ക്യാപിറ്റലുകൾ പങ്കെടുത്ത റൗണ്ട് ടേബിൾ, പ്രമുഖരുടെ പ്രഭാഷണങ്ങൾ, നിക്ഷേപം നടത്തിയ സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളുമായി ഡിന്നർ മീറ്റിംഗുകൾ തുടങ്ങിയ സമാനതകളില്ലാത്ത സെഷനുകളാണ് സീഡിംഗ് കേരള 2020 ൽ കണ്ടത്. കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ ഏഞ്ചൽ ശൃംഖലകളുമായി വ്യവസായവുമായും ഒത്തു ചേർന്നാണ് മേഖല അടിസ്ഥാനമാക്കിയ സെഷനുകൾ ഒരുക്കിയത്. കൂടുതൽ ചാലകശക്തിയുള്ള ആദ്യകാല നിക്ഷേപകരുടെ ആവാസവ്യവസ്ഥ കേരളത്തിൽ സൃഷ്ടിക്കുമെന്ന പ്രതീക്ഷയോടെയാണ് സീഡിംഗ് കേരള 2020 സംഘടിപ്പിച്ചത്. നിക്ഷേപം ആഗ്രഹിക്കുന്ന സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളെ നിക്ഷേപകരുമായി നേരിട്ട് ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന ഇൻവെസ്റ്റർ കഫെയുടെ ഒരു പ്രത്യേക എഡിഷനും സീഡിംഗ് കേരള 2020 ന്റെ ഭാഗമായി സംഘടിപ്പിച്ചു. ആദ്യ കാല നിക്ഷേപം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്ന നിക്ഷേപകർ, വ്യക്തികൾ ഗ്രൂപ്പുകൾ മറ്റു പങ്കാളികൾ എന്നിവരെ ഒരുമിച്ച് ഒരു ആവാസവ്യവസ്ഥയിൽ കൊണ്ടുവരുന്നത് ത്വരിതപ്പെടുത്താൻ ഇതിലൂടെ കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷന് കഴിഞ്ഞു. സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളും സീഡിംഗ് കേരളയുടെ വിവിധ പരിപാടികളുടെ ഭാഗമായിരുന്നു.

ഇൻവെസ്റ്റർ കഫെ, സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളുടെ പ്രദർശനം, ക്രിസ് ഗോപാലനുമായി റൗണ്ട് ടേബിൾ, സ്റ്റാർട്ടപ്പ് പിച്ച്, മാജിക് വാൾ, നിക്ഷേപം നൽകിയ സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളുമായി സംഗമം-കമ്മ്യൂൺ, നിക്ഷേപ പ്രഖ്യാപനം - സംഗമത്തിൽ കേരളത്തിലെ 6 സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾ 70 കോടി രൂപയുടെ നിക്ഷേപം സ്വന്തമാക്കി എന്നിവയും സംഗമത്തിന്റെ ഭാഗമായി. Sporthood, Astro-Vision Futuretech, Bumberry, I Love9 Months, Entri, and ZappyHire എന്നിവയാണ് സംഗമത്തിലൂടെ നിക്ഷേപം ലഭിച്ച കേരളത്തിലെ സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾ

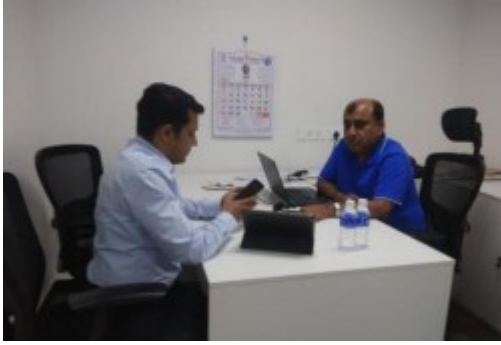

ഇൻവെസ്റ്റർ കഫെ

ഓരോ മാസവും അവസാനത്തെ ബൃഹത്താ സംഘടിപ്പിക്കുന്ന നിക്ഷേപക സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മീറ്റിംഗുകളാണ് ഇൻവെസ്റ്റർ കഫെ. സ്ഥാപകർക്ക് നിക്ഷേപകരുമായി നേരിട്ട് സംവദിക്കാനുള്ള വേദിയാണ് ഇത്.

2019 ഏപ്രിൽ 24 ന് കൊച്ചി ഇന്റഗ്രേറ്റഡ് സ്റ്റാർട്ടപ്പ് കോംപ്ലക്സിൽ ഇൻവെസ്റ്റർ കഫെ സംഘടിപ്പിച്ചു. 10 നിക്ഷേപകരും 14 സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളും പങ്കെടുത്ത പരിപാടിയിൽ 56 മീറ്റിംഗുകളാണ് നടന്നത്.

ഡേറ്റ് വിത്ത് ഇൻവെസ്റ്റേഴ്സ്

നികേഷനം സ്വീകരിക്കാൻ ലക്ഷ്യമിട്ടുള്ള സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്കായി പ്രതിമാസ ഇൻവെസ്റ്റർ കഫെയുടെ ഭാഗമായി 2020 ഫെബ്രുവരി 14 ന് കൊച്ചി ഇൻഗ്രേറ്റഡ് സ്റ്റാർട്ടപ്പ് കോംപ്ലക്സിൽ ഡേറ്റ് വിത്ത് ഇൻവെസ്റ്റേഴ്സ് സംഘടിപ്പിച്ചു. സ്ഥാപനകർക്ക് നിക്ഷേപകരുമായി നേരിട്ട് സംവദിക്കാൻ വേദിയായ ഈ പരിപാടിയിൽ സൈന ക്യാപിറ്റലിന്റെ സ്ഥാപകനും മാനേജിംഗ് ഡയറക്ടറുമായ ശ്രീ. സിദ്ധാർത്ഥ് പൈ യും പാർട്ട്ണറായ ശ്രീ. ദിനേശ് ഗോയൽ എന്നീ നിക്ഷേപകർ പങ്കെടുത്തു.

ക്രിയേറ്റീവ് ഏഞ്ചലിനൊപ്പം IGNITE

വളർച്ചയുടെ ആദ്യഘട്ടത്തിലുള്ള സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളെ സഹായിക്കുന്നതിനായി 'ക്രിയേറ്റീവ് ഏഞ്ചൽസ്' എന്ന ഒരു ഏഞ്ചൽ ശൃംഖല രൂപീകരിക്കുന്നതിനായി ഏഞ്ചൽ നിക്ഷേപകരെ ബോധവൽക്കരിക്കുന്നതിനായി പരിശീലന പരിപാടി 2019 നവംബർ 8-ാം തീയതി കൊച്ചി ഇൻഗ്രേറ്റഡ് സ്റ്റാർട്ടപ്പ് കോംപ്ലക്സിൽ സംഘടിപ്പിച്ചു. പരിശീലനത്തിന്റെ ഉദ്ദേശം വിശദീകരിച്ച് ചർച്ച തുടങ്ങിയത് കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ പ്രോജക്ട് ഡയറക്ടറായ ശ്രീ. പി.എം റിയാസാണ്. തുടർന്ന് സംസാരിച്ച് ചീഫ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഓഫീസറായ ഡോ. സജി ഗോപിനാഥ് ആദ്യകാല നിക്ഷേപത്തിന്റെ ആവശ്യവും ഏഞ്ചൽ നിക്ഷേപത്തിലൂടെ നിക്ഷേപകർക്കുണ്ടാകാവുന്ന ഗുണവും വിശദീകരിച്ചു. ഒരു സ്റ്റാർട്ടപ്പ് കമ്പനി ആദ്യ ഓഹരി വില്ക്കുന്ന നിലയിലേക്ക് എങ്ങനെ വളരുന്നതെന്നത് സംബന്ധിച്ചും അദ്ദേഹം വിശദമാക്കി ഏഞ്ചൽ ശൃംഖലയിൽ നിന്നും 12 ഭാരവാഹികളെ തിരഞ്ഞെടുക്കുകയും അവർ സ്ഥാപനം രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതിന് സമ്മതിക്കുകയും ചെയ്തു.

കമ്മ്യൂൺ ആദ്യ പതിപ്പ്

നികേഷനം ലഭിച്ച സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾ അവരുടെ വളർച്ച സംബന്ധിച്ച വിലയിരുത്തലിനായി നിക്ഷേപകരുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തുന്ന പരിപാടി. കൊച്ചിയിൽ 2019 ജൂലൈ 31 ന് സംഘടിപ്പിച്ചു. നിക്ഷേപം ലഭിച്ച 29 സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾ, അഞ്ച് നിക്ഷേപകർ, കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷന്റെ ഭാഗത്തുനിന്നും അഞ്ച് പേർ എന്നിവർ പങ്കെടുക്കുകയും മൂന്ന് മാസത്തിലൊരിക്കൽ ഇത്തരം പരിപാടി സംഘടിപ്പിക്കുവാൻ തീരുമാനിക്കുകയും ചെയ്തു.

നിക്ഷേപകരുമായി ചർച്ച

സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്ക് നിക്ഷേപകരുമായി സംവദിക്കുന്നതിനുള്ള പരിപാടി കൊച്ചിയിൽ 2019 ജൂലൈ 12 ന് സംഘടിപ്പിച്ചു. നിക്ഷേപകരുടെ ആവശ്യം എന്തൊക്കെയാണെന്ന് നിക്ഷേപം പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്ക് മനസ്സിലാക്കുവാനായി അവർ തമ്മിൽ സംവദിച്ചു. 27 സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളാണ് ഈ പരിപാടിയിൽ പങ്കെടുത്തത്.

ഇഗൈറ്റ്

നിക്ഷേപം നടത്തുന്നതിന് കഴിവുള്ള സമൂഹത്തിന് സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളിൽ നിക്ഷേപം നടത്തുന്നതു സംബന്ധിച്ച അറിവ് നൽകുന്നതിനുള്ള മാസ്റ്റർ ക്ലാസ് 2019 ജൂലൈ 12 ന് കോട്ടയത്ത് സംഘടിപ്പിച്ചു. ഉയർന്ന ശേഷിയുള്ള വ്യക്തികളെയും കഴിവുള്ള നിക്ഷേപ സമൂഹത്തെയും ഈ പരിശീലന കളരിയിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുകയും സംരംഭക ആവാസവ്യവസ്ഥയിൽ ഏഞ്ചൽ നിക്ഷേപം നടത്തുന്നതിനുള്ള മാതൃക പരിചയ സമ്പന്നനായ നിക്ഷേപകൻ വിവരിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്ന രീതിയിലാണ് ഇത് സംഘടിപ്പിച്ചത്.

ദൃബായിൽ ബിസിനസ്സ് ആരംഭിക്കുന്നത് എങ്ങനെ

2019 ജൂൺ 15 ന് ഷുറ ബിസിനസ്സ് സെറ്റപ്പ് മായി ചേർന്ന് ഇന്റഗ്രേറ്റഡ് സ്റ്റാർട്ടപ്പ് കോംപ്ലക്സിൽ ഒരു ദിവസ പരിശീലന കളരി കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ സംഘടിപ്പിച്ചു. യു എ ഇ സെ അവസരം എന്നതായിരുന്നു വിഷയം. 17 സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾ പങ്കെടുത്തു. യു എ ഇ ൽ ബിസിനസ്സ് സ്ഥാപിക്കുന്നത് പ്രത്യേകിച്ച് കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്ക് എങ്ങനെ വിദേശത്ത് വിപണനം നടത്താമെന്നും അതിനാവശ്യമായ രേഖകൾ എന്തൊക്കെയാണെന്നും എത്രത്തോളം ധനം ആവശ്യമായിവരുമെന്നതും സംബന്ധിച്ച് സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്ക് അറിവ് ലഭിക്കുന്നതിന് ഇത് സഹായകരമായി. ലൈഫ് സയൻസ് റൗണ്ട് ടേബിൾ അന്താരാഷ്ട്ര വിനിമയ വകുപ്പുമായി സഹകരിച്ച് ഒരു ദിവസ റൗണ്ട് ടേബിൾ 2019 ജൂൺ 17 ന് കൊച്ചിയിൽ കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ സംഘടിപ്പിച്ചു. ഇന്ത്യയും യു കെയുമായി വിപണന നിക്ഷേപ മേഖലയെ ബന്ധപ്പെടുത്തുന്നതിന് ബ്രിട്ടന്റെ താൽപര്യം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ബ്രീട്ടീഷ് ഹൈക്കമ്മീഷന്റെ വിഭാഗമാണ് DIT.

യു കെ യിൽ ബിസിനസ്സ് അവസരം സംബന്ധിച്ച സെമിനാർ

DIT യുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് യു കെ യിൽ സാന്നിധ്യം ഉറപ്പാക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ ഒരു ദിവസ സെമിനാർ 2019 ജൂൺ 18 ന് കോഴിക്കോട് സംഘടിപ്പിച്ചു. ലണ്ടൻ & പാർട്ട്ണർ, മാഞ്ചസ്റ്റർ ഇന്ത്യ പാർട്ട്ണർഷിപ്പും സ്കോട്ടിന്റെ പ്രതിനിധികളും പങ്കെടുത്തു.

കേരളത്തിൽ ഏഞ്ചൽ നിക്ഷേപത്തിനുള്ള അവസരം സംബന്ധിച്ച പരിശീലന കളരി

2019 ഒക്ടോബർ 8 ന് അബുദാബി ഇന്ത്യ സോഷ്യൽ സെന്ററിൽ കേരളത്തിലെ ഏഞ്ചൽ നിക്ഷേപത്തിനുള്ള അവസരം സംബന്ധിച്ച പരിശീലന കളരി സംഘടിപ്പിച്ചു.

വിനിമയവും ആഗോള നിമജ്ജനവും

ലോകത്തിലെ മികച്ച സാങ്കേതിക സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മേളകളിൽ സംസ്ഥാനത്തെ സ്റ്റാർട്ടപ്പ് പ്രാതിനിധ്യം കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നുണ്ട്. ചർച്ച ചെയ്യുന്ന കാലഘട്ടത്തിൽ കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷന്റെ സഹായത്തോടെ സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളെ പങ്കെടുപ്പിച്ച പ്രധാന മേളകൾ താഴെപ്പറയുന്നു.

ലണ്ടൻ ടെക് വീക്ക്

ശ്രദ്ധയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനും അറിവ് നേടുന്നതിനും വാണിജ്യ അവസരം നേടുന്നതിനും അവസരം ഒരുക്കുന്ന മികച്ച പരിപാടിയാണ് ലണ്ടൻ ടെക് വീക്ക്. സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾ, നിക്ഷേപകർ, വിപണിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടവർ എന്നിവരെ വരുത്തി വാണിജ്യം മെച്ചപ്പെടുത്തുക എന്നതാണ് ലണ്ടൻ ടെക് വീക്കിലൂടെ യു കെ സർക്കാർ ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. ആർട്ടിഫിഷ്യൽ ഇൻ്റലിജൻസ്, മെഷീൻ ലേണിംഗ്, എ ആർ, വി ആർ, ഫിൻ ടെക് മറ്റ് ഭാവി സാങ്കേതികതകൾ എന്നിവയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നവർ ഇതിന്റെ ഭാഗമാകുന്നു.

കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ ഇൻ്റർനെറ്റ് ആൻ്റ് മൊബൈൽ അസോസിയേഷൻ ഓഫ് ഇന്ത്യയുമായി (IAMAI) സഹകരിച്ച് ആണ് സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾ ഉൾപ്പെട്ട അന്താരാഷ്ട്ര പ്രതിനിധി സംഘത്തെ 2019 ജൂൺ 10 മുതൽ 16 വരെ ലണ്ടൻ ടെക് വീക്കിൽ പങ്കെടുപ്പിച്ചിരുന്നു. പ്രസ്തുത പരിപാടിയിൽ പങ്കെടുത്ത സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾ താഴെപ്പറയുന്നവയാണ്.

1	Inforich Technologies Private Ltd
2	Riafy Technologies Pvt Ltd
3	Wellbeing Studios Pvt Ltd
4	Neovibe Innovative Technologies Pvt Ltd
5	2 Hats Logic Solutions Pvt Ltd

റൈസ് കോൺ

ഏറ്റവും വലുതും വളർച്ച പ്രാപിക്കുന്നതുമായ വെബ് സമ്മിറ്റ്, കൊഴീഷൻ എന്നീ രണ്ട് സാങ്കേതിക സമ്മേളനങ്ങൾക്ക് പുറകിലുള്ള സംഘമാണ് റൈസിന് പിന്നിലുള്ളത്. കോലത്തിലെ വലിയ കമ്പിനികളിൽ നിന്നും മികച്ച സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളിൽ നിന്നുമുള്ള തലവൻ അവരുടെ അനുഭവം പങ്ക് വക്കുന്നതിനായി ഹോങ്കോങ്ങിൽ ഒത്തുകൂടി. 2019 ജൂലൈ 8 മുതൽ 11 വരെയാണ് റൈസ് എന്ന അന്താരാഷ്ട്രമേള ഹോങ്കോങ്ങിൽ നടന്നത്. പ്രസ്തുത പരിപാടിയിൽ പങ്കെടുപ്പിച്ച സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾ താഴെപ്പറയുന്നവയാണ്.

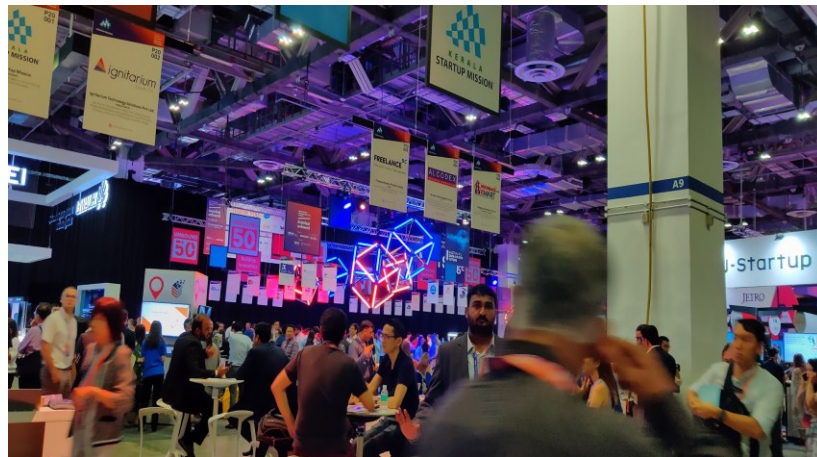
1	Xwards Services Pvt Ltd
2	Nayasale Retail Pvt Ltd
3	TEE BUS MARKETING PVT LTD
4	Noval Sustainability Solutions Pvt Ltd
5	Xship Design & Analytics Pvt Ltd

ഇന്നോവ് ഫെസ്റ്റ് അൺബൗണ്ട് സിക്വർ

തെക്ക് കിഴക്കൻ ഏഷ്യയിലെ ഏറ്റവും വലുതും കൗതുകകരമായതുമായ ഇന്നവേഷൻ ഫെസ്റ്റിവലാണ് ഇന്നോവ് ഫെസ്റ്റ് അൺബൗണ്ട്. ഡിസ്റൂപ്റ്റീവ്, സാങ്കേതികത, നൂതനതരക്കം വളർച്ചക്കും ഉപകരിക്കുന്ന ബ്രാൻഡുകളെയും കോർപ്പറേഷനുകളെയും ബന്ധപ്പെടുത്തുന്ന ഈ പരിപാടി 2019 ജൂൺ 27, 28 തീയതികളിലാണ് നടന്നത്. ഏഷ്യയിലെ നൂതന വികാസങ്ങളെ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്ന ഒരാഴ്ച നീണ്ടു നിൽക്കുന്ന പരമ്പരയിൽ നിന്നും തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നവർക്കാണ് പ്രധാന പരിപാടിയിൽ പങ്കെടുക്കുവാൻ അവസരം ലഭിക്കുക. 100 ലധികം രാജ്യങ്ങളിൽ നിന്നും 15000 ത്തിലധികം സംരംഭകർ, ബ്രാൻഡുകൾ, കോർപ്പറേറ്റുകൾ,

നികേഷപകർ, സാങ്കേതിക സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾ എന്നിവർ 2019 ലെ ഈ പരിപാടിയിൽ പങ്കെടുക്കുകയും ആശയങ്ങൾ പങ്കുവെക്കുകയും ചെയ്തു. താഴെപ്പറയുന്ന സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾ ഈ പരിപാടിയിൽ പങ്കെടുത്തു.

1	Freelanceteams Pvt Ltd
2	Ignitarium Technology Solutions Pvt. Ltd.
3	Alcodex Technologies Pvt. Ltd
4	Indograce Ecommerce Pvt Ltd
5	Tutor Comp Infotech India Private Limited
6	Resfeber Infosolutions Private Limited
7	Agrima Infotech India Pvt Ltd

At Unbound Singapore

ഹഡിൽ കേരള 2019

ബഹു. മുഖ്യമന്ത്രി ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ ഉദ്ഘാടനം നിർവ്വഹിച്ച പരിപാടി 2019 സെപ്റ്റംബർ 27, 28 തീയതികളിലാണ് സംഘടിപ്പിച്ചത്. വിവിധ ഭൂഖണ്ഡങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള വിദഗ്ധർ വിവിധ സാങ്കേതിക മേഖലകളിൽ പ്രദർശനം നടത്തി. ഓപ്പോ, ഫ്യൂച്ചർ ഗ്രൂപ്പ്, വദാനി ഫൗണ്ടേഷൻ ഓർബിറ്റ് എന്നീ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ ധാരണാ പത്രം ഒപ്പിടുകയും ചെയ്തു.

Vote of thanks by Dr Saji Gopinath, CEO, KSUM

ജൈറ്റക്സ് ((Gulf Information Technology Exhibition) 2019

പ്രാദേശികമായി ഏറ്റവരും വലിയ ഐടി പ്രദർശനവും സമ്മേളനവുമായ ജൈറ്റക്സ് 2019 ഒക്ടോബർ 6 ന് ദുബായ് വേൾഡ് ട്രേഡ് സെന്ററിൽ അരങ്ങേറി.

എന്റർപ്രണർ മീഡിയ

എന്റർപ്രണർ മീഡിയയുടെ പതാകവാഹക വാർഷിക പരിപാടിയായ എന്റർപ്രണർ 2019 ന്യൂഡൽഹിയിൽ ജൂലൈ 17, 18 തീയതികളിൽ നടന്നു. കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളുടെ നൂതന ഉല്പന്നങ്ങൾ കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ പ്രസ്തുത പരിപാടിയിൽ പ്രദർശിപ്പിച്ചു.

കൊച്ചിയിലെ ടെക്നോളജി ഇന്നവേഷൻ സോൺ

കളമശ്ശേരിയിൽ 13.2 ഏക്കർ സ്ഥലത്ത് ടെക്നോളജി ഇന്നവേഷൻ സോൺ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനം പുരോഗമിച്ചു വരുന്നു. മാസ്റ്റാർ പ്ലാൻ പ്രകാരം 2019 ൽ പൂർത്തിയായ ഇന്റഗ്രേറ്റഡ് സ്റ്റാർട്ടപ്പ് കോംപ്ലക്സ് കൂടാതെ 3 കെട്ടിട സമുച്ചയങ്ങൾ കൂടി നിർമ്മാണം നടത്തേണ്ടതുണ്ട്. അതിൽ കെട്ടിടം ഒന്ന്, രണ്ട് എന്നിവയുടെ നിർമ്മാണം പുരോഗമിച്ചുവരുന്നു. മൂന്നാമത്തെ കെട്ടിട സമുച്ചയം നിർമ്മിച്ച് വിഭാവനം ചെയ്ത് ആവശ്യങ്ങൾക്ക് തന്നെ വിനിയോഗിക്കാമെന്ന് കേന്ദ്ര സർക്കാർ ഏജൻസിയായ STPI സമ്മതിച്ചതിനാൽ അതിനായി 1.2 ഏക്കർ സ്ഥലം പ്രസ്തുത സ്ഥാപനത്തിന് കൈമാറിയിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചിട്ടില്ല.

കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷന്റെ ഇങ്കുബേറ്റർ, മേക്കർ വില്ലേജ്, സൂപ്പർ ഫാബ് ലാബ്, ഫാബ് ലാബ്, ഫ്യൂച്ചർ ലാബ്, ബ്രിക്ക് ഹാർഡ് വെയർ ആക്സിലറേറ്റർ, യൂണിറ്റി ടെക്നോഴജീസിന്റെ മികവിന്റെ കേന്ദ്രം എന്നിവ നിലവിൽ ഇന്റഗ്രേറ്റഡ് സ്റ്റാർട്ടപ്പ് കോംപ്ലക്സിൽ പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നു. രാജീവ് ഗാന്ധി സെന്റർ ഫോർ ബയോ ടെക്നോഴജിയുടെയും കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷന്റെയും സംയുക്ത സംരംഭമായ KRIBS ന്റെ ബയോടെക്നോഴജി ഇങ്കുബേറ്ററായ BIONEST സോണിലെ BTIC കെട്ടിടത്തിലും പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

Integrated Startup Complex (ISC)

BTIC Building

Building 1 under construction

Building 2 under construction

മറ്റു പരിപാടികൾ

2019 ആഗസ്റ്റ് 30 ലെ ഫൈൻഡ് സ്റ്റാർട്ടപ്പിന്റെ ശ്രീ. ശ്രീകുമാരന്റെ ഇന്റഗ്രേറ്റഡ് സ്റ്റാർട്ടപ്പ് കോംപ്ലക്സ് സന്ദർശനം

തിരുവനന്തപുരം ഇങ്കുബേറ്ററിൽ UST ഗ്ലോബലിന്റ ശ്രീ. സാജൻ പിള്ള Zoho യുടെ ചീഫ് ഓപ്പറേറ്റിംഗ് ഓഫീസർ ശ്രീകുമാർ വെമ്പു എന്നിവരുടെ സന്ദർശനം

കാലിക്കറ്റ് യൂണിവേഴ്സിറ്റി പ്രൊ വൈസ് ചാൻസലറായ ഡോ. മോഹനൻ മലബാർ ഭാഗത്തുള്ള കാമ്പസുകളിൽ നൂതനത വളർത്തുന്നതിന് നടത്തിയ പ്രവർത്തനത്തിന് കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷന്റെ ആദരം

ഇൻഡസ് ഗോട്ടിന്റെ സ്ഥാപനകനായ Mr Afdhel AW ന്റെ ISC സന്ദർശനം

GoFrugal Technologies ചീഫ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഓഫീസർ 2019 ജൂലൈ 6 ന് കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ സന്ദർശിച്ചു

ബ്രിട്ടീഷ് ഡെപ്യൂട്ടി ഹൈക്കമ്മീഷണറുടെ സന്ദർശനം

ബ്രിട്ടീഷ് ഡെപ്യൂട്ടി ഹൈക്കമ്മീഷണർ ശ്രീ. ജർമി പിൽമോർ ബെർഡ്ഫോർഡ് നയിച്ച ഏഴംഗ പ്രതിനിധി സംഘം ഇന്റഗ്രേറ്റഡ് സ്റ്റാർട്ടപ്പ് കോംപ്ലക്സ് സന്ദർശിച്ചു.

MACE ഹാക്ക്

കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ IEEE യുടെ സഹായത്തോടെ 2020 ഫെബ്രുവരി 1,2 തീയതികളിൽ കൊച്ചിയിൽ MACE ഹാക്ക് സംഘടിപ്പിച്ചു. 140 ലധികം പേർ ഈ ഹാക്കത്തോളിൽ പങ്കെടുത്തു. ദൈനംദിന ജീവിതത്തിലെ പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് പരിഹാരം കണ്ടെത്തുന്നതിനായി രാജ്യത്തെ ചിന്താശേഷിയുള്ളവരെ

ഒരുമിപ്പിക്കുക എന്നതാണ് ഈ പരിപാടിയുടെ ലക്ഷ്യം. വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് സാധാരണ ജീവിതത്തിലെ പ്രശ്നങ്ങളുമായി, അത് വേഗത്തിൽ പരിഹരിക്കുന്നതിനുള്ള ശേഷി ഉല്പന്നങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ചിന്ത, സംഘമായി ഒത്തുചേരാനും വളരാനുമുള്ള അവസരം, മേഖലകളുമായി ബന്ധം എന്നിവയ്ക്കുള്ള അവസരം നൽകാനും ഉദ്ദേശിച്ചാണ് MACE ഹാക്ക് സംഘടിപ്പിച്ചത്. 40 സംഘങ്ങളായി തിരിച്ച് വിവിധ ആശയങ്ങൾ ഇതിൽ കൈകാര്യം ചെയ്തു.

Assocham സ്റ്റാർട്ടപ്പ് ലോഞ്ച് പാഡ് പരിപാടി

Assocham ന്റെ കൊച്ചി ചാപ്റ്റർ സംഘടിപ്പിച്ച സ്റ്റാർട്ടപ്പ് ലോഞ്ച് പാഡ് & എലിവേറ്റഡ് പിച്ച് സീരീസ് 2020 ജനുവരി 10 ന് കൊച്ചി ഇന്റഗ്രേറ്റഡ് സ്റ്റാർട്ടപ്പ് കോംപ്ലക്സിൽ സംഘടിപ്പിച്ചു. സംരംഭകർ വളരുക എന്നതായിരുന്നു പ്രമേയം. 80 ലധികം പേർ പങ്കെടുത്ത ഈ പരിപാടിയിൽ 15 ലധികം ആശയങ്ങൾ അവതരിപ്പിച്ചു.

Assocham, കേന്ദ്ര സർക്കാർ വകുപ്പുകളായ DPIIT, വ്യവസായ വാണിജ്യ മന്ത്രാലയം ദൂരദർശൻ എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ ചെറിയ പട്ടണങ്ങളിൽ സംരംഭകത്വ വളർച്ച കൈവരിക്കുവാൻ സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളെ 5000 തോളം വരുന്ന Assocham അംഗങ്ങളായ വ്യവസായങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തിവരുന്നു.

സംരംഭകരുടെ സമ്മേളനം

2020 ജനുവരി 24-ാം തീയതി സംരംഭകരുടെ സമ്മേളനത്തിന്റെ പ്രത്യേക പതിപ്പ് സംഘടിപ്പിച്ചു. വാട്ടെസെയിലിന്റെ സ്ഥാപനകനും ചീഫ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഓഫീസറുമായ ശ്രീ. സുബാഷ്, ആമസോൺ കമ്പനി ഏറ്റെടുത്ത കഥ പങ്കെടുത്ത 30ലധികം സ്ഥാപകരുമായി പങ്കുവെച്ചു.

AGNII പ്രതിനിധികളുടെ ISC സന്ദർശനം

2020 ഫെബ്രുവരി 11 ന് AGNII പ്രതിനിധി സംഘം ISC സന്ദർശിക്കുകയും സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളുമായി സംവദിക്കുകയും ചെയ്തു. രാജ്യത്തെ നൂതന ആവാസ വ്യവസ്ഥയുടെ വികാസത്തെ ഊർജ്ജിതമാക്കുന്നതിന് സഹായിക്കുവാൻ വിഭാവനം ചെയ്ത കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ പ്രിൻസിപ്പൽ ശാസ്ത്ര ഉപദേഷ്ടാവിൻറെ നിർദ്ദേശത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന സംരംഭമാണ് AGNII

റ്റുൽ ഇന്ത്യ ബിസിനസ് കോൺക്ലേവ്

കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷനും ICAR - സെൻട്രൽ പ്ലാന്റേഷൻ ക്രോപ്പസ് റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിന്റെ അഗ്രി ബിസിനസ് ഇക്കബേഷൻ സെന്ററും സംയുക്തമായി 2020 ഫെബ്രുവരി 3 ന് റുൽ ഇന്ത്യ ബിസിനസ് കോൺക്ലേവ് സംഘടിപ്പിച്ചു.

സമ്മേളനം: സ്റ്റാർട്ടപ്പ് ടു ലിവറേജ് റൂറൽ ഇക്കണോമി

2020 മാർച്ച് 1 നാണ് ഇത് സംഘടിപ്പിച്ചത്. ഉയർന്ന വിജയം കൈവരിച്ച 6 സ്റ്റാർട്ടപ്പ് സമാപകർ അവരുടെ അനുഭവം പങ്കുവെച്ചു.

നെറ്റ് വർക്കിംഗ് അത്താഴ ചർച്ചയോടെയാണ് ആദ്യ ദിവസം സമാപിച്ചത്. ഇന്ത്യൻ ഏഞ്ചൽ നെറ്റ് വർക്കിങ്ങിന്റെ പി. കെ ഗോപാലകൃഷ്ണൻ സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളുമായി നിക്ഷേപ അവസരം സംബന്ധിച്ച് സംസാരിച്ചു.

(ഈ റിപ്പോർട്ടിന്റെ ഭാഗമായ 2019-20 ലെ ഓഡിറ്റ് ചെയ്ത വാർഷിക കണക്ക് തുടർ പേജുകളിൽ കാണാവുന്നതാണ്)

SURI & Co.,

CHARTERED ACCOUNTANTS

OFFICES :

CHENNAI, THIRUVANANTHAPURAM,
MADURAI, COIMBATORE, COONOR,
BANGALORE, KOCHI

TELE { PHONE : 0471-2333053
GRAMS : "BALANSHEET"
FAX : 0471-2333285
e-mail : surico@eth.net
T.C. 25/434, SANTHI NAGAR
THIRUVANANTHAPURAM
PIN : 695 001

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

To
The Members of
Technopark- Technology Business Incubator,
Thejasini Building,
Technopark Campus,
Thiruvananthapuram

Opinion

We have audited the financial statement of Technopark- Technology Business Incubator, a society registered under the Travancore Cochin Literary Scientific and Charitable Societies Registration Act, 1955 which comprises of Balance Sheet as at 31.03.2020 and statement of Income and Expenditure Account for the year ended that date and summary of significant accounting policies and other explanatory information.

In our opinion and to the best of our information and according to the explanation given to us, the aforesaid financial statement are in agreement with the books of accounts and give the information required by the Act in the manner so required and give a true and fair view in conformity with the accounting principles generally accepted in India.

- a) In the case of Balance Sheet of the state of affairs of the society as at March 31,2020,
- b) In the case of the statement of Income and Expenditure of the excess of income over expenditure for the year ended on that date.

Responsibilities of management and those charged with governance for the financial statements.

The society's Board of Trustees are responsible for maintenance of adequate accounting records in accordance with the provisions of the Act for safeguarding of the assets of the society and for preventing and detecting frauds and other

irregularities, selection and application of appropriate accounting policies, making judgements and estimates that are reasonable and prudent; and design, implementation and maintenance of adequate internal financial controls, that were operating, effectively for ensuring the accuracy and completeness of the accounting records, relevant to the preparation and presentation of the financial statements that give a true and fair view and are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the entity's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the entity or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Auditor's responsibilities for the audit of financial statements.

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an Auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with SAs will always detect a material misstatements when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with SAs, we exercise professional judgement and maintain professional scepticism throughout the audit. We also identify and assess the risks of material misstatements of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatements resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, internal omissions, misrepresentations, or the override of internal control. Obtain an understanding of internal control relevant to

the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances.

Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by the management.

Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

We also provide those charged with governance with a statement that we have complied with relevant ethical requirements regarding independence, and to communicate with them all relations and other matters that may reasonably be thought to bear on our independence, and where applicable, related safeguards.

From the matters communicated with those charged with governance, we determine those matters that were of most significance in the audit of the financial matters, in our auditor's report unless law or regulation precludes public disclosure about the matter or when, in extremely rare circumstances, we determine that a matter should not be communicated in our report because the adverse consequences of doing so would reasonably be expected to outweigh the public interest benefit of such communication.

Other matters

We have audited the financial statements of the society registered under Travancore Cochin Literary Scientific and Charitable Society's Registration Act whose financial statements/ financial information reflect total assets of Rs. 882097733 as at 31st March 2020 and the total revenue of Rs. 338015078 for the year ended on that date

Date: 08.09.2020

Place: Thiruvananthapuram

For SURI & CO.
Chartered Accountants
Firm's Regn. No: 004283S

P. VENUGOPAL
Partner
M. No. 035034

UDIN:20035034AAAABM2828

**Technopark -Technology Business Incubator
Thejasini Building , Technopark Campus,Trivandrum**

BALANCE SHEET AS AT 31st March 2020

Particulars	Sch.No.	31.03.2020	3/31/2019
Source of fund			
Corpus Fund	1	45172126	45172126
Capital Reserve	2	9120054	9120054
Income & Expenditure Account	3	17392245	13477108
Seed Funds	4	21749265	12152904
Innovation Fund	5	0	0
Grants from Government	6	788664043	684140720
Total		882097733	764062912
Application of Fund			
Fixed Assets	7	755564326	307951274
Less : Depreciation		115977575	94235548
Written Down Value		639586751	213715726
Capital WIP	8	57697835	233970638
Investments	9	147154660	117178761
Current Assets	10	93229587	225947842
Less : Current Liabilities	11	55571100	26750055
Net Current Assets		37658487	199197787
Total		882097733	764062912

**K Mohammed Y Safirulla IAS
Chairman -EC
T-TBI**

**Dr. Saji Gopinath
Chief Executive Officer
T-TBI**

**B Sreekumaran Nair
Secretary & Registrar
T-TBI**

AS PER OUR RECORD OF DATE ATTACHED

For SURI & CO.
Chartered Accountants
Firm's Regn. No: 004283S

P. VENUGOPAL
Partner
M. No: 035034

UDEN 200 35034 AAAA Bm. 28 28

08-09-2020

TRIVANDRUM

**Technopark -Technology Business Incubator
Thejasini Building , Technopark Campus,Trivandrum**

INCOME & EXPENDITURE ACCOUNT FOR THE YEAR ENDED 31-3-2020

Particulars	Sch.No.	(Rs)	Previous Year(Rs)
INCOME			
License Fees	12	24901955	8151838
Other Income	13	50479384	60314233
Income from Investments		2297955	-
Capital Grant Written Back		20504413	20522915
Provision for loss on investment written back		2570935	-
Revenue Grant Utilized	14	237260436	296694587
TOTAL (A)		338015078	385683573
EXPENDITURE			
Salaries & Allowances	15	31762594	28367457
Operating Expenses	16	22506140	17483048
Administrative Expenses	17	13285444	14454146
Income from Investment of earllier years trasfered to Grant		1104714	-
Income from Investments credited to Grant		2297955	-
Provision for loss on investment		-	2570935
Grant Receivable Written off		4096059	-
Income Tax Paid		-	777591
Depreciation		21786599	22235189
Expenses incurred out of Grant	14	237260436	296694587
TOTAL (B)		334099941	382582953
SURPLUS		3915137	3100620

K Mohammed Y Safirulla IAS
Chairman - Executive Committee
T-TBI

Dr.Saji Gopinath
Chief Executive Officer
T-TBI

B Sreekumaran Nair
Secretary & Registrar
T-TBI

AS PER REPORT OF DATE ATTACHED

For SURI & CO.
 Chartered Accountants
 Firms Regn. No: 0042835

P. VENUGOPAL
 Partner
 M. No: 035034

UDEN 20035034 AAAA BH 2828

08-09-2020

GRE JANDR 1/1

Technopark -Technology Business Incubator

Schedule to Balance sheet as at 31-3-2020

1 CORPUS FUND		(Rs)	Previous Year(Rs)
	As per last Balance Sheet	45172126	45172126
	Total	45172126	45172126

2 CAPITAL RESERVE			
	As per last Balance Sheet	9120054	0
	Excess of assets over liabilities taken over		9120054
	Total	9120054	9120054

3 INCOME & EXPENDITURE ACCOUNT			
	As per last Balance Sheet	13477108	40768489
	Less:Wrong credit on 01.04.2014 reversed		30392001
	Add/Less: Surplus/Deficit for the year	3915137	3100620
	Total	17392245	13477108

4 SEED FUNDS			
i) DST Seed Fund			
	As per Last Balance Sheet	840518	473851
	Add: Refund by incubatees	0	366667
	Sub Total	840518	840518
ii) TDB Capital Fund			
	As per Last Balance Sheet	201629	61850
	Add: Refund by incubatees	2591147	283397
	Less:Interest on seed fund wrongly credited reversed	0	143618
	Sub Total	2792776	201629.00
iii) EDP Seed Capital Fund			
	As per Last Balance Sheet	2573635	0
	Add: Seed Capital transferred from YEDP Grant	9627482	20050000
	Add: Seed Fund refunded by incubatees	7652180	2573634
	Less:Seed fund granted to Incubatees	9627482	20050000
	Sub Total	10225815	2573634
iv) Revolving Fund (Seed)			
	As per Last Balance Sheet	4537123	3689573
	Add:Transfer from Innovation Fund	853033	847550
	Sub Total	5390156	4537123
V) Startup dreams (Seed)			
	As per Last Balance Sheet	4000000	0
	Add: Seed Fund Received from Govt	0	4000000
	Less: Seed assistance granted	1500000	0
	Sub Total	2500000	4000000
	Total Seed Fund	21749265	12152904

5 INNOVATION FUND		
As per last Balance Sheet	11878599	8909842
Add: Interest on Seed Funds	4452180	3874743
Less: Transfer to Revolving Fund (Seed)	853033	847550
Less: Interest on DST seed fund written off	891862	58436
Amount deducted as per contra	14585884	11878599
Total	0	0

6 GRANTS FROM GOVERNMENT		
i) Grants from Government of Kerala (Utilised)		
Capital Grant		
As per last Balance Sheet	418543420	363647116
Add: Grant utilized during the year	248963734	71862156
Less: Excess Grant transferred in last year reversed	1174108	0
Less: Depreciation for the year	17125363	16965852
Sub Total	649207683	418543420
Grant for Fab lab		
As per last Balance Sheet	22459899	24977619
Add: Grant utilized during the year	21561562	1039344
Less: Depreciation for the year	3379050	3557064
Sub total	40642411	22459899
Grant for Investments		
As per last Balance Sheet	119749696	120000000
Add: Transfer from YEDP grant	35500000	69749696
Add: Income from Investments	2297955	0
Add: Income from Investments of earlier years trasfered	1104714	0
Less: Diminution in Fair value	3733074	0
Less: Transfer to Infrastructure Incubation Fund	0	70000000
Less: Disinvestment proceeds & Income transferred to YEDP	7764631	0
Sub total	147154660	119749696
Total	837004754	560753015

ii) Grants from Government- Pending utilization		
Capital Grants		
As per last Balance Sheet	0	0
Add: Capital grant received during the year	70000000	50000000
Add: Transfer from Infrastructure Incubation Development Fund	70000000	10769370
Less: Addition to Fixed Assets-transferred to Grant utilised	140000000	60769370
Sub Total	0	0
Grant for Fab lab		
As per last Balance Sheet	0	0
Grant transferred from YEDP	21561562	1039344
Less: Utilized and transferred to Grant for Fab Lab	21561562	1039344
Sub total	0	0
Grant for Innovation Zone		
As per last Balance Sheet	732761	920956
Less: Utilized during the year	732761	188195
Sub Total	0	732761

Revenue Grant		
Grant for Youth Entrepreneurship		
As per last Balance Sheet	36454944	42757941
Add:Disinvestment proceeds & Income transferred from Grant	7764631	0
Add: Grant received during the year	315666659	392000000
Add:Excess grant transferred in last year reversed	1039344	0
	360925578	434757941
Less: Grant utilised for Youth Entrepreneurship	237260436	296694587
Less: Amount transferred to		
Investments	35500000	69749696
Amount utilised for Building under construction	105316809	10769370
Grant utilised for fab lab & super fab lab	21561562	1039344
Transferred to YEDP seed fund	9627482	20050000
Balance	-48340711	36454944
Infrastructure Incubation Development Fund		
As per last Balance Sheet	86200000	30000000
Add: Transfer from Capital WIP	0	70000000
Less:Fund transferred for Incubation facility at Kannur	16200000	13800000
Less:Transfer to Capital Grant	70000000	0
Balance	0	86200000
Total- Grant pending Utilization	-48340711	123387705

Grand Total

788664043

684140720

8 CAPITAL WIP		
Office Plaza building	50681262	229429522
WIP Fablab Palakkad and Trivandrum	119900	119900
Building No 3 STPI	1813252	1813252
Building Proposed	2475457	0
Building No 1 (ULCC)	2607964	2607964
Total	57697835	233970638

9 INVESTMENTS		
Investment in Unicorn India Ventures Pvt Ltd	96912018	100000000
Investment in Speciale Invest Fund(Net of Provision)	11486140	9829065
Investment in Salamander Excubator Angel (SEA) Fund	12849696	7349696
Investment in IAN	25906806	0
Investments in IAN Fund-Infopark	45550500	0
Less:Info park investment deducted as per contra	45550500	0
Total	147154660	117178761

**TECHNOPARK TECHNOLOGY BUSINESS INCUBATOR
THE/ASINI BUILDING , TECHNOPARK CAMPUS**

FIXED ASSETS

SCHEDULE - 7

DESCRIPTION OF ASSETS	RATE OF DEPRECIATION	GROSS BLOCK				DEPRECIATION			NET BLOCK	
		AS ON 01.04.2019	ADDITION DURING THE YEAR	Deletions	AS ON 31.03.2020	AS ON 01.04.2019	FOR THE YEAR	Deletions	AS ON 31.03.2020	AS ON 31.03.2019
LAND (TIZ) Cost of Development		4,64,09,487			4,64,09,487				4,64,09,487	4,64,09,487
BTIC Building	5.00	13,26,79,514			13,26,79,514		45,27,138		8,60,15,620	9,05,42,758
Office Plaza Building	5.00		42,15,89,612		42,15,89,612		52,41,073		41,63,48,539	
Computer and networking systems	40.00	46,59,299	4,89,593		51,48,892	7,77,718	17,06,532		24,84,250	38,81,581
Modular Work Station T-TBI PH 1	10.00	23,15,500			23,15,500	10,48,139	1,26,736		11,40,625	12,67,361
Electronic Equipment KKD	15.00	2,57,280			2,57,280	1,20,125	20,573		1,16,582	1,37,155
Electronic Equipment TBI	15.00	5,33,390			5,33,390	94,501	65,833		3,73,056	4,38,889
Electrical Item	15.00	1,08,710	2,50,524		3,59,234	4,822	32,627		3,21,785	1,03,888
Electronic Incubator	15.00	3,28,51,185			3,28,51,185	1,09,45,443	32,85,861		1,42,31,304	2,19,05,742
Electrical Installation	15.00	41,80,884			41,80,884	15,88,155	3,88,909		22,03,820	25,92,729
Furniture & Fixtures	10.00	16,85,927	3,03,546		19,89,473	45,248	1,88,037		17,56,188	16,40,679
Software Packages	40.00	16,63,388			16,63,388	3,59,781	5,21,443		7,82,164	13,03,607
Other Assets	10.00	31,27,545	1,74,438		33,01,983	13,36,196	1,85,458		17,80,329	17,91,349
Interior Work	10.00	18,49,172			18,49,172	6,36,300	1,21,287		10,91,585	12,12,872
Water Tank Building (10 K)	5.00	1,40,62,928			1,40,62,928	40,44,374	5,00,928		95,17,626	1,00,18,554
Electronics Test & Measuring Eqpt T	15.00	2,26,203			2,26,203	74,180	22,803		1,29,220	1,52,023
Super Fab lab Assets	15.00		2,15,61,562		2,15,61,562		10,065		2,15,51,497	
Future Lab Assets	15.00		24,28,824		24,28,824		1,90,125		22,38,699	
Fab Lab	15.00	3,66,39,344			3,66,39,344	1,41,79,445	33,68,985		1,90,90,914	2,24,59,899
		28,32,49,756	44,67,98,099		73,00,47,855	7,73,91,183	2,05,04,413		9,78,95,596	20,58,58,573
TBI										
Other Assets (General)	10.00	7,13,446	63,000		7,76,446	3,03,025	42,023		3,45,048	4,10,421
Computer Systems	40.00	26,36,819	6,97,078		33,33,897	20,63,263	3,38,539		24,01,802	5,73,556
Net Working System	40.00	2,23,835			2,23,835	1,51,524	28,924		1,80,448	72,311
Furniture & Fixtures	10.00	34,57,208	2,07,298		36,64,506	19,69,615	1,53,460		21,23,075	14,87,593
Entrepreneurship Driving Resource C	100.00	18,170			18,170	18,170			18,170	
Interior Work	10.00	32,59,708			32,59,708	3,25,971	2,93,374		6,19,345	29,33,737
Computer System (Lab)	40.00	67,25,167			67,25,167	64,86,744	95,369		65,82,113	2,38,423
Electronics Test & Measuring Eqpt	15.00	35,01,270			35,01,270	23,73,047	1,69,233		25,42,280	11,28,223
Lab Equipment (Telecom Based)	15.00	27,64,593			27,64,593	19,61,591	1,20,450		20,82,041	8,03,002
Lab Equipments (Software Packages)	40.00	91,968			91,968	89,798	868		90,666	2,170
Software Packages	40.00	11,56,911			11,56,911	10,57,045	39,946		10,96,991	99,866
Furniture & Fixtures Startup Dreams	10.00	1,52,423			1,52,423	44,572	44,572			1,07,851
		2,47,01,518	9,67,376		2,55,16,471	1,68,44,365	12,82,186		1,80,81,979	78,57,153
GRAND TOTAL		30,79,51,274	44,77,65,475		75,55,64,326	9,42,35,548	2,17,86,599		11,59,77,575	21,37,15,726

10 CURRENT ASSETS			
Receivables	32206009		26926073
Less: Deducted as per Contra - Schedule No: 5	14585884		11878599
		17620125	15047474
Cash & Bank Balances			
a) Deposits with Banks & Treasury	25466101		71888649
b) Balances with Banks	30812500		52589070
		56278601	
Loans & Advances			
a) Advance Recoverable	10783063		9490206
b) Deposits	4499755		4305451
c) Staff Advance	74681		64734
e) Interest Accrued	394535		1191691
f) Dividend Receivable	854214		812046
g) Tax Deducted By Customers	2541720		375628
h) Rent Advance	182893		182893
i) Amount receivable from Technopark & Infopark	0	19330861	70000000
Total		93229587	225947842

11 CURRENT LIABILITIES			
Rent Deposit		66600	5060774
Staff welfare Fund		13572	10068
Retention Money from Contractors		11890203	3240059
Security Deposit		785730	1276649
Telephone Service Connection		5000	5000
Earnest Money Deposit		404290	185290
Sundry creditors		32348243	11030685
Other Creditors		5607962	5941530
Infopark Kerala	50000000		
Less: investments out of above deducted as per contra	45550500	4449500	0
Total		55571100	26750055

K Mohammed Y Saifurulla IAS
 Chairman -EC
 T-TBI

Dr. Saji Gopinath
 Chief Executive Officer
 T-TBI

B Sreekumaran Nair
 Secretary & Registrar
 T-TBI

AS PER OUR REPORT OF DATE ATTACHED
 For SURI & CO.
 Chartered Accountants
 Firm's Regn. No: 004283S

J.P. VENUGOPAL
 Partner
 M. No: 035034

UDEN 20035034 AAAA BM 2828
 08-09-2020
 IRQUANDRUM

Schedules to Income & Expenditure for the year ended 31.03.2020

12 LICENSE FEES	(Rs)	Previous Year(Rs)
License fee:		
For Space Usage	24896155	8117438
For Space Usage Key Accelerator	0	28000
From Startup Dreams	5800	6400
Total	24901955	8151838

13 OTHER INCOME		
Administrative Income	17059609	25894642
Operative Income form YEDP	18938458	24909630
Fab Lab Income	669798	639812
Interest received	2071437	2728147
Sundry Balances Written Back Net	815901	0
Other Income	10789417	5239729
Depreciation short drawn from grant in last year	134764	0
Dividend from Investments	0	902273
Total	50479384	60314233

14 EXPENSES INCURRED OUT OF GRANT		
Acceleration	23911858	22307855
Entrepreneur Support Service	0	2692840
Entrepreneurship Driving Programme	0	167672
Evangelisation Support	10256261	37475644
Exchanges & Global Immersion	15387033	20552384
Fab Lab Other Expenses	0	124823
Funding & Enterprises	45389474	85242009
Future Lab	0	701142
INCUBATION	39553458	32192580
Innovation Grant	0	9677194
International Entrepreneurial Exchange Programme	0	1575192
Knowledge/ Skill Enhancement	75886043	46998314
Leadership Training	0	792810
Mentorship Connect programme	0	152115
Open Innovation Collaboration Space	0	767562
Patent Support Scheme	0	242287
Productisation / Marketing	26876309	35032164
Total	237260436	296694587

15 SALARIES & ALLOWANCES		
Salaries & Allowances	25841532	23365191
Salaries & Allowances to CEO	3931761	2862965
#REF!	35400	63610
Medical Reimbursement	1953901	2075691
Total	31762594	28367457

16 OPERATING EXPENSES		
Power & Water Charges	8632819	7889409
Security Service Charges	4605014	2126696
Rent	3488375	3902194
Repairs & Maintenance	2830379	606443
Common facility charges	771974	651347
AMC Charges	1117289	1375632
Fab Lab Consumables	178088	809667
Fab Lab Expenses	393251	72655
Membership & Subscription	474651	43105
Project Training Fee	14300	5900
Total	22506140	17483048

17 ADMINISTRATIVE & OTHER CHARGES		
House keeping charges	2385080	2300853
Internet, Fax, Email , Telephone, etc	264548	384454
Postage & Courier Charges	29190	48093
Printing & Stationery	323718	259221
Administrative & Other Charges	1672314	2663605
Vehicle Hire charges	1839765	2067055
Travelling Expenses	4168899	4557793
Auditor's Remuneration	0	0
For Audit	94400	82600
For Taxation	53100	0
For Other Services	118000	0
Honorarium for Expert committee	270020	569500
Promotional Expenses	133200	31020
Professional Charges	993136	317100
Car Parking Charges	137797	79720
Advertisement Charges	374185	1064922
Bank Charges	68645	12416
Miscellaneous Expenses	284792	5454
Rates & taxes	74655	10340
Total	13285444	14454146

Note 18

Significant Accounting Policies and Notes on Accounts forming part of the Balance Sheet and Income and Expenditure Account for the year ended 31st March 2020.

A) Significant Accounting Policies:

1. Basis of preparation of Accounts:- The accompanying financial statements have been prepared in accordance with the historical cost conventions and on accrual basis, in accordance with the normally accepted accounting principles and comply in all material aspects with applicable accounting standards to the extent spelt out otherwise.
2. Revenue Recognition: Revenues are recognised on actual basis except for interest on Seed fund which is used as revolving fund on receipt.
3. Fixed Assets and Depreciation:
  - 3.1 Fixed Assets are carried at cost less depreciation. Cost of fixed assets includes all expenses wholly and exclusively meant for acquiring/creating fixed assets. Assets acquired out of grants are carried at cost and the utilised portion of the grant is shown as "Grants Utilised".
  - 3.2 All immovable assets and movable assets costing over Rs. 15000 are capitalised and movable assets costing less than Rs. 15000 are expensed in the year of acquisition.
  - 3.3 Depreciation is charged at the rates specified ~~in~~ in Schedule 7 on Written down value method. Proportionate depreciation is charged in respect of assets capitalised, acquired and sold during the year, Depreciation on assets acquired out of grants are charged to Income and Expenditure and an amount equal to the depreciation on assets so acquired is drawn from Grants Utilised and credited to the Income and Expenditure account.
4. Government Grants: Grants are generally accounted on receipt basis.
  - 4.1 Capital grant received are utilised for the specific purpose for which they are granted.
  - 4.2 Revenue grants to the extent utilised are credited to the Income and Expenditure account in the year of utilisation. Amount paid for construction of Office Plaza building at Cochin and other assets acquired during the year for TIZ and additions to CWIP met out of this grant is specified in Schedule 6 forming part of Accounts. Amounts

spent on various schemes of the government based on administrative sanction pending reimbursement is shown as grant receivable.

5. Retirement Benefits:-

- 5.1 Gratuity and Leave Salary are accounted as and when paid and no provision is made for the same on accrual basis.
- 5.2 Provident Fund being a defined plan, the contribution is charged to Income and expenditure account in the year of accrual.

6. Investments. The investments of the society are in SEBI approved funds promoted for assisting start-ups as per the policy of the Government. These investments are stated at lower of cost or fair value on the Balance Sheet date. Being Investments met fully out of grants provided specifically for this purpose, the incomes and or losses including diminution in fair value on these are adjusted against the grant.

B) Notes on Accounts:-

1. Administrative Income is accounted for as income based on the actual utilisation of grant at the rates specified in the Government Orders sanctioning the specific projects/scheme.
2. Interest on Seed Funds is accounted as receivable but its realizability is dependent on the successful graduation by the individual incubates/ start-ups and hence is credited to Innovation Fund and not recognised as income. Realised interest is transferred to "Revolving Fund" for further assistance to incubates as per the terms of grant/policy of the society and the Government. Repayments by the incubates for whom the repayment as per as per sanction was to commence before 01-04-2018 is appropriated against interest dues first and in respect of others repayments are appropriated against principal first and then against interest dues.
3. Project specific expenditures are charged to projects/schemes and proportionate common expenditure like power, rent, facility charges, repairs and maintenance etc attributable to incubates is treated as operational income.

4. Office Plaza Building is capitalised based on the percentage of completion and occupation and the balance expenditure on construction of the rest is carried as Capital Work in Progress.
5. Investments are carried at lower of cost or its fair value on the Balance Sheet date. Income from investments and provision for diminution in fair value are adjusted against the respective grants. Investments held on behalf of Infoparks, Kerala in SEBI approved funds is netted against the funds received from them.
6. Grants received for Seed Capital funds:-
- 6.1 As per GO No. 25/03/2008 – NEB dated 12-09-2008 of Government of India, Ministry of Science and Technology, Department of Science and Technology sanction was accorded for Rs. 200 lakhs under the seed support system to T.TBI. The amounts are to be given as seed support to incubates on the condition that it is to be repaid after the initial moratorium period of one year from the date of release along with interest @ 6% on EMI basis within 2 years. The details of amount received, utilised, balance due towards principal and interest are as under.

Utilisation of Seed Capital Fund from Government of India (DST)			
Amounts released up to 31-3-2020	Repayments up to 31-3-2020	Balance Receivable	Interest receivable up to 31-3-2020
22690000	3530518	19159482	7268769

- 6.2 As per GO No. TDB/E-41/2010-11 dt. 15-03-2011 of Government of India, Ministry of Science and Technology, Department of Science & Technology sanction was accorded for Rs. 100 lakhs under the Seed Support System to T- TBI. The amounts are to be given as Seed Support to incubates, which are to be repaid after the initial moratorium period of one and a half year after the date of release along with interest @ 6% per annum on EMI basis within 2 years. The details of amount received, utilised, balance receivable are as under.

Utilisation of TDB Seed Capital Fund			
Amounts released up to 31-3-2020	Repayments up to 31-3-2020	Balance Receivable	Interest receivable up to 31-3-2020
10200000	2992776	7207224	2576812

- 6.3 Entrepreneur Seed Support: GOK as per Go (Rt) No. 184/2015 ITD Dt. 10-8-2015 received Seed support from Government of Kerala Rs. 400 lakhs which was received during financial year 2015-16 and 2016-17, vide Go No (Rt) No 173/2016/ITS dt. 16-08-2017 Rs. 86.10 lakhs in 2017-18, Rs. 200.50 lakhs in 2018-19 and vide Go (Rt) No 90/2019/ITD dt. 13-05-2019 Rs. 96.27 lakhs. Of this Rs. 225 lakhs was given to IITKM for funding seeds in 2017-18. Details of the balance amount utilised, received, balance receivable are as under;-

Utilisation of YEDP seed Capital Fund			
Amounts released up to 31-3-2020	Repayments up to 31-3-2020	Balance Receivable	Interest receivable up to 31-3-2020
55777482	10225815	45551667	4734214

7. As per GO No. 79/2013/ITD dt. 30-03-2013 of Government of Kerala, Information Technology (A) Department, an amount of Rs. 100 lakhs was received for the formation of Technology Innovation Zone at Kochi and for meeting initial expenses and it stood fully utilised during the year.
8. Government vide GO (Ms) no. 12/2013/ITD dated 30-04-2013 had authorised KINFRA to lease out 10 acres of land comprising of existing Start-up Village to T-TBI with an annual lease premium of Rs. 1 per acre at Kalamassery, Kochi to start a Technology Innovation Zone. As per the order, cost of land, development and cost of structures shall be paid by T-TBI to KINFRA. Consequent to this order 13.2 acres of land including the land where the Biotechnology incubation centre is located was transferred to T-TBI. 70% of Office plaza building constructed there in was fully completed during the year and was put in to use and was capitalised during the year and the expenditure on completion of the balance portion is in progress.

9. Innovation fund being interest receivable on seed fund from incubates is shown as deduction from amounts receivable from incubates towards licence fees, interest etc.
10. Amounts spent by the society on various schemes based on Administrative sanction from Government of Kerala, to the extent not reimbursed by the Government is shown as Grants receivable from Government of Kerala.
11. The society had received a sum of Rs. 1000 lakhs towards Infrastructure Incubation Development Fund. Of this a sum of Rs. 300 lakhs was paid to Kerala Clays and Ceramic Products for setting up incubation centre at Kannur and for the balance based on an agreement an amount of Rs. 700 lakhs paid to Info parks Kerala and Technopark for incubation space in the respective parks which was cancelled and the amount so received back was used for construction of Office plaza Building.
12. Dis-investment proceeds, Income or diminution in fair value of investments in SEBI approved investments under Funding and Enterprises Development scheme made out of Grants from Government of Kerala is adjusted against Grants for investments and the income received is reduced from the grants utilised for investment and carried to Grants pending utilisation. Appreciation in the fair value of investments during the year to the extent diminution in fair value of investment was considered in yester years stands restated during the year.
13. Rs. 500 lakhs was provided by Info parks, Kerala for investment in SEBI approved funds established for promoting start-ups. Of this Rs. 45050500 was invested in IAN funds during the year. As this investment is held on behalf of Infoparks, Kerala, it is shown as deduction as per contra and is netted against the receipt from Infopark. .
14. Sundry debtors, deposits and creditors balances are subject to confirmation.
15. The Society was to receive a sum of Rs. 4096059 from DST as reimbursement of certain expenses as per the order from DST. Despite repeated representations DST has not reimbursed the same and hence it is written off during the year. Follow up action for getting the same reimbursed will be continued.

16. Due to short fall and delay in receipt of Grants as per the Administrative Sanction given by the Government of Kerala, the society had to foreclose a few short term deposits resulting in the banks deducting the difference between the interest as per the contracted rate credited on quarterly vests and the applicable interest as per its tenure on pre-closure, there exists difference between the income reported by the banks as appearing in 26 AS and its actual receipt accounted for in the books of the Society.
17. Un reconciled transactions being the then Division accounts, unreconciled credits/ debits in pass book, Uncleared cheques both issued and deposited are appropriately adjusted during the year. The net result of this being credit amounting to Rs. 815900.99 is credited to the Income and Expenditure account during the year with the process of reconciliation, recovery to continue. Details of the same are kept in a register for follow up and report there on.
18. The society has obtained 12AA registration under the Income Tax Act as a charitable organisation entitled to the benefits under the said Act and hence no provision for Income tax is made. Approval from CIT(E), Kochi in order No. AAFFT4134M/09/2017-18/S-0427.
19. Previous year figures have been regrouped or rearranged wherever necessary.
20. Figures have been rounded off to the nearest rupee.

K Mohammed Y Safirulla IAS
Chairman – Executive Committee
T-TBI

Dr. Saji Gopinath
Chief Executive Officer
T-TBI

B Sreekumaran Nair
Secretary & Registrar
T-TBI

AS PER RECORDS OF DATE ATTACHED

For SURI & CO.
Chartered Accountants
Firm's Regn. No: 004283S

P. VENUGOPAL
Partner
M. No: 035034

UDEN 20035034 AAAA BMA2828

08-09-2020

TREASURER